MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 1259

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 31 decembrie 2021

SUMAR

Nr.		Pagina
	ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
143.	— Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și pentru modificarea unor acte normative.....	2–31

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și pentru modificarea unor acte normative

Ca urmare a adoptării de către Comisia Europeană și Parlamentul European a noului pachet „Energie curată pentru toți cetățenii", prin care s-a revizuit cadrul european de politică energetică și au fost adoptate o serie de reglementări necesare derulării procesului de tranziție către o energie curată, fiind incluse prevederi legislative care au scopul de a contribui la implementarea Uniunii Energetice, la crearea unui cadru care să permită și să ducă la obținerea de beneficii concrete pentru cetățeni, la crearea de locuri de muncă, creștere economică și investiții în plan energetic, respectiv Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE, Regulamentul (UE) 2019/941 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și de abrogare a Directivei 2005/89/CE și Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică,

având în vedere că:

— statele membre sunt obligate să ia toate măsurile necesare pentru eliminarea obstacolelor care au fost identificate și care ar aduce atingere sau sunt în contradicție cu prevederile și principiile acestor regulamente și să transpună în legislația națională Directiva (UE) 2019/944;

— noile reglementări europene includ principii și concepte care fie nu se regăsesc la nivelul legislației naționale în domeniul energiei electrice, fie sunt în contradicție cu prevederile legislației naționale,

precum și:

— întrucât termenul pentru transpunerea Directivei (UE) 2019/944 a fost depășit, la data de 3 februarie 2021 Comisia Europeană comunicând autorităților române scrisoarea de punere în întârziere — cauza 2021/0092 — acțiune în constatarea neîndeplinirii obligației de comunicare a măsurilor naționale de transpunere a Directivei (UE) 2019/944;

— asumarea transpunerii Directivei (UE) 2019/944 ca reformă a sectorului energetic în cadrul Planului național de redresare și reziliență;

— necesitatea ca, prin transpunere, noile reglementări europene să intre în vigoare imediat, acest lucru ducând la sprijinirea investițiilor importante, de interes național, prin finanțarea acestora fie prin mecanisme de finanțare de tip contracte pentru diferență, fie din fonduri europene;

— necesitatea elaborării de urgență, de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, a legislației secundare subsecvente, în baza unei legislații primare care transpune normele europene în materie;

— necesitatea modificării unor prevederi din cadrul Legii pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie nr. 220/2008, pentru a încuraja și susține utilizarea resurselor regenerabile pentru producerea distribuită de energie electrică, la nivel casnic și de mici producători,

transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2019/944 în Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și adaptarea unor prevederi ale Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie devin o necesitate stringentă, întrucât:

— contribuie în timp util la depășirea problemelor actuale ale pieței energetice naționale generate de cadrul actual normativ, incomplet corelat cu legislația europeană incidentă, fapt care a condus la disfuncționalități la nivelul activităților din sectorul energiei electrice;

— soluțiile bazate pe cooperarea transfrontalieră și principiile bazate pe piața internă regională și europeană transpuse prin prezentul act normativ creează premisele implementării unor mecanisme europene menite să minimizeze efecte negative generate de actuala criză energetică, precum și pentru evitarea unor astfel de situații în viitor,

având în vedere că România riscă să nu îndeplinească prevederile Planului național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021—2030 cu privire la ținta intermediară de energie din surse regenerabile fotovoltaice pentru anul 2022 din cadrul Planului național de redresare și reziliență, apare ca necesitate urgentă adoptarea cadrului legal care să permită creșterea numărului de prosumatori din România.

În considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul public general și constituie situații extraordinare care reclamă adoptarea de măsuri urgente pe calea ordonanței de urgență,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **La articolul 1, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1^1), cu următorul cuprins:**

„(1^1) Se supun dispozițiilor prezentului titlu grupurile de măsurare a energiei electrice produse, amplasate în instalațiile utilizatorilor, conform reglementărilor Autorității Naționale de

2. **La articolul 1 alineatul (2), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„a) grupurile electrogene mobile, instalațiile electrice amplasate pe vehicule de orice fel;".

3. **La articolul 2, literele c) și d) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„c) crearea și asigurarea funcționării pieței concurențiale de energie electrică, inclusiv comerțul transfrontalier cu energie

d) asigurarea accesului nediscriminatoriu și reglementat al tuturor participanților la piața de energie electrică și la rețelele electrice de interes public a consumatorilor, inclusiv a consumatorilor dispecerizabili;".

4. **La articolul 2, după litera q) se introduc două noi litere, literele r) și s), cu următorul cuprins:**

„r) asigurarea investițiilor în special în producerea de energie variabilă și flexibilă, în stocarea energiei sau în implementarea electromobilității sau în crearea de noi interconexiuni între statele membre ale Uniunii Europene;

s) asigurarea că prețurile la energia electrică reflectă cererea și oferta reale;".

5. **Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 3. — În înțelesul prezentului titlu, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *acces la rețeaua electrică* — ansamblul de reguli prin care un terț își exercită dreptul de a utiliza rețelele electrice de transport și de distribuție, în condițiile legii;

2. *adecvanță* — capacitatea surselor de putere dintr-o zonă de a acoperi consumul din acea zonă;

3. *autoritate competentă* — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare *ANRE*;

4. *acces garantat la rețele electrice* — ansamblul de reguli și condiții tehnice și comerciale prin care unor categorii de producători aflate sub incidența unei scheme de sprijin adoptate la nivel național li se garantează preluarea în rețeaua electrică a unor cantități de energie electrică ce au fost contractate pe piața concurențială sau pe baza unor obligații de achiziție stabilite în baza prezentei legi;

5. *acces prioritar la rețele electrice* — ansamblul de reguli și condiții tehnice și comerciale prin care unor categorii de producători li se asigură posibilitatea preluării în rețea, în orice moment, a energiei electrice produse, în funcție de capacitatea racordului la rețea și de disponibilitatea unităților/resurselor eligibile, fără a se pune în pericol siguranța sistemului;

6. *agregare* — funcție îndeplinită de o persoană fizică sau juridică care combină sarcinile mai multor clienți sau energia electrică produsă de mai multe surse în vederea vânzării, a cumpărării sau a licitării pe orice piață de energie electrică;

7. *agregator independent* — participant la piață implicat în agregare și care nu este afiliat furnizorului clientului său;

8. *aproape în timp real* — în contextul măsurării inteligente, o perioadă scurtă de timp, de obicei de ordinul secundelor sau până la momentul decontării dezechilibrelor de pe piața națională;

9. *avarie* — evenimentul care se manifestă prin abateri periculoase de la parametrii funcționali prevăzuți de normele tehnice în vigoare;

10. *branșament* — instalația de racordare a unui utilizator la rețeaua electrică de joasă tensiune;

11. *capacitate de interconexiune* — o linie de transport de energie electrică ce traversează sau trece peste granița dintre două state și care face legătura între sistemele de transport naționale ale acelor state;

12. *capacitate energetică* — instalațiile de producere a energiei electrice și/sau energiei termice în cogenerare, rețele electrice și alte echipamente electroenergetice;

13. *cele mai bune tehnici disponibile* — în contextul protecției și securității datelor într-un mediu de măsurare inteligentă, tehnicile cele mai eficiente, avansate și adecvate din punct de vedere practic pentru a asigura, în principiu, temeiul pentru respectarea normelor Uniunii Europene în materie de protecție

14. *centrală electrică* — ansamblul de instalații, construcții și echipamente necesare pentru producerea de energie electrică; o centrală electrică cuprinde una sau mai multe unități (grupuri) de producere;

15. *centrală electrică de cogenerare (termoficare)* — ansamblul de instalații, construcții și echipamente necesare pentru producerea combinată de energie electrică și termică;

16. *centru de coordonare regional* — centrul de coordonare regional înființat în temeiul articolului 35 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică;

17. *client* — clientul angro sau final de energie electrică;

18. *client activ* — clientul final sau un grup de clienți finali ce acționează împreună, care consumă sau stochează energia electrică produsă în spațiile pe care le deține situate în zone limitate sau care vinde propria energie electrică produsă sau care participă la programe de flexibilitate sau de eficiență energetică, identificate ca atare prin legislația aplicabilă, cu condiția ca activitățile respective să nu constituie principala lor activitate comercială sau profesională;

19. *client angro* — persoana fizică sau juridică ce cumpără energie electrică în vederea revânzării în interiorul sau în exteriorul sistemului în cadrul căruia este stabilită;

20. *client final* — orice persoană fizică sau juridică ce cumpără energie electrică pentru consum propriu; în cuprinsul legii noțiunile de „client final" și „consumator" sunt echivalente;

21. *client noncasnic* — orice persoană fizică sau juridică ce cumpără energie electrică ce nu este pentru propriul consum casnic; această categorie include și producători de energie electrică, clienții industriali, întreprinderile mici și mijlocii, operatori economici și clienții angro;

22. *client casnic* — clientul care cumpără energie electrică pentru propriul consum casnic, excluzând consumul pentru activități comerciale sau profesionale;

23. *consumator vulnerabil* — persoană singură/familie, client final aparținând unei categorii de clienți casnici care, din motive de sănătate, handicap, vârstă, venituri insuficiente sau izolare față de sursele de energie, se află în risc de marginalizare socială și care, pentru prevenirea acestui risc, beneficiază de măsuri de protecție socială, inclusiv de natură financiară, și servicii suplimentare pentru a-și asigura cel puțin nevoile energetice minimale. Măsurile de protecție socială, precum și criteriile de eligibilitate pentru acestea se stabilesc prin acte normative;

24. *comunitate de energie a cetățenilor* — persoana juridică care îndeplinește, cumulativ, următoarele condiții:

a) este bazată pe o participare voluntară și deschisă și este controlată efectiv de către membri sau acționari persoane fizice, autorități locale, inclusiv municipalități, sau întreprinderi mici;

b) are ca principal obiectiv oferirea unor avantaje cu privire la mediu, economice sau sociale pentru membrii sau acționarii săi sau pentru zonele locale în care funcționează mai degrabă, decât acela de a genera profituri financiare;

c) se poate implica în producere, inclusiv producerea din surse regenerabile, distribuție, furnizare, consum, agregare, stocarea energiei, servicii de eficiență energetică, sau în servicii de încărcare pentru autovehicule electrice ori poate să furnizeze alte servicii energetice membrilor sau acționarilor săi;

25. *comision de încetare a contractului* — comisionul sau penalitatea impusă clienților finali de către furnizori sau de către participanții la piață implicați în agregare la încetarea unui contract de furnizare de energie electrică sau de servicii;

26. *comision pentru schimbare* — comisionul sau penalitatea impusă pentru schimbarea furnizorilor sau a participanților la piață angajați în agregare, inclusiv comisionul de încetare a

furnizori, de către participanții la piață angajați în agregare sau de către operatorii de sistem;

27. *componente de rețea complet integrate* — componentele de rețea care sunt integrate în sistemul de transport sau de distribuție, inclusiv instalații de stocare, și sunt utilizate numai în scopul de a asigura o funcționare sigură și fiabilă a sistemului de transport sau de distribuție și nu pentru echilibrarea sau gestionarea congestiilor;

28. *congestie* — situația în care nu pot fi satisfăcute toate cererile participanților la piață de a tranzacționa între zone de rețea, deoarece acestea ar afecta semnificativ fluxurile fizice pe elemente de rețea care nu pot face față fluxurilor respective;

29. *consum dispecerizabil* — modificarea sarcinii electrice de către clienții finali față de modelele lor normale sau curente de consum ca reacție la semnalele pieței, inclusiv ca reacție la prețurile energiei electrice care variază în timp sau la stimulentele financiare sau ca reacție la acceptarea ofertei clientului final de a vinde reducerea sau creșterea cererii la un anumit preț pe o piață organizată, în mod individual sau prin agregare;

30. *contor convențional* — contorul analog sau electronic care nu are capacitatea nici de a transmite și nici de a primi date;

31. *contract de furnizare a energiei electrice* — contractul în baza căruia furnizorul de energie electrică furnizează clientului său o cantitate de energie electrică pe o anumită perioadă de timp, dar care nu cuprinde un instrument derivat din domeniul energiei electrice;

32. *contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice* — contractul de furnizare a energiei electrice încheiat între un furnizor și un client final care reflectă variația de preț pe pieețele spot, inclusiv pe pieețele pentru ziua următoare și intrazilnice, la intervale cel puțin egale cu intervalul de decontare a pieței;

33. *contract de rezervare de capacitate de producere a energiei electrice* — contract prin care o capacitate de producere a energiei electrice a unei centrale electrice, ce utilizează combustibil și care este deținută și operată de către un operator economic în condițiile legii, este rezervată de către un operator economic care dispune de combustibil pentru producerea de energie electrică în vederea transformării unei cantități de combustibil în energie electrică, ce urmează a fi valorificată în piață de către producător/operatorul economic pe baza licenței de furnizare de energie electrică, cu plata unui tarif de rezervare de capacitate de producere a energiei electrice către operatorul economic care deține și operează centrala electrică;

34. *control asupra unui operator economic* — orice drepturi, contracte sau orice alte elemente care, fiecare în parte ori luate împreună și ținând seama de circumstanțele de fapt sau de drept, conferă posibilitatea de a exercita o influență determinantă asupra unui operator economic, în special prin:

a) drepturi de proprietate sau de folosință asupra totalității ori a unei părți din activele unui operator economic;

b) drepturi sau contracte care conferă o influență determinantă asupra structurii operatorului economic, votului sau deciziilor organelor de conducere ale unui operator economic;

35. *culoar de trecere a liniei electrice* — suprafața terestră situată de-a lungul liniei electrice și spațiului aerian de deasupra sa, în care se impun restricții din punctul de vedere al coexistenței liniei cu elementele naturale, obiectele, construcțiile și instalațiile aferente acesteia; culoarul de trecere include zona de protecție și zona de siguranță;

36. *dispecerizarea prioritară* reprezintă:

a) dispecerizarea centralelor electrice pe baza unor criterii diferite de ordinea economică a ofertelor, în cazul modelului de

b) dispecerizarea centralelor electrice pe baza unor criterii care sunt diferite de ordinea economică a ofertelor și de constrângerile rețelei, acordând prioritate dispecerizării anumitor tehnologii de producere, în cazul modelului de dispecerizare centralizată;

37. *distribuție de energie electrică* — transportul energiei electrice prin rețele de distribuție de înaltă tensiune, medie tensiune și joasă tensiune, cu tensiune de linie nominală de până la 110 kV inclusiv, în vederea livrării acesteia către clienți, fără a include furnizarea;

38. *echilibru între producție și consum* — acoperirea cererii previzibile de energie electrică, fără a fi necesară reducerea consumului;

39. *echilibrare* — toate acțiunile și procesele, în toate intervalele de timp, prin care operatorii de transport și de sistem asigură, în mod constant, atât menținerea frecvenței sistemului în limitele de stabilitate predefinite, cât și conformitatea cu volumul rezervelor necesare cu privire la calitatea cerută;

40. *eficiență economică* — un set de principii tehnico-economice și de protecție a mediului luate în considerare în fiecare din etapele de proiectare, dezvoltare și operare a rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice în vederea asigurării accesului la rețea a tuturor solicitanților din cadrul unui perimetru concesionat, la costul cel mai mic, cu respectarea normelor tehnice și de siguranță, precum și a standardului de performanță;

41. *eficiență energetică* — raportul dintre performanța, serviciile, bunurile sau energia obținute și energia consumată în acest scop;

42. *energie de echilibrare* — energia utilizată de operatorii de transport și de sistem pentru echilibrare;

43. *energie din surse regenerabile sau energie regenerabilă* — energia din surse regenerabile nefosile, respectiv energie eoliană, solară (solară termică și solară fotovoltaică) și geotermală, energie ambientală, energia mareelor, a valurilor și alte tipuri de energie a oceanelor, energie hidroelectrică, biomasă, gaz de fermentare a deșeurilor, gaz de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate și biogaz;

44. *exploatare comercială a unei capacități energetice* — ansamblul activităților desfășurate de un operator economic în sectorul energiei electrice în baza unei licențe acordate în condițiile prezentei legi;

45. *extinderea rețelei electrice de distribuție* — dezvoltarea rețelei electrice de distribuție de interes public deținută de operatorul de distribuție concesionar prin realizarea, într-o zonă în care nu există rețea, situată în intravilanul sau extravilanul unei localități electrificate/neelectrificate, a unor noi capacități de distribuție și efectuarea lucrărilor de întărire a rețelei electrice strict necesare, în vederea racordării unuia sau a mai multor utilizatori de rețea;

46. *furnizare de energie electrică* — activitatea de vânzare de energie electrică către clienți, inclusiv revânzarea, precum și alimentarea cu energie electrică a locurilor de consum aflate în proprietatea furnizorului. Activitatea de vânzare a energiei electrice achiziționate de la un furnizor de energie electrică și folosită de către un operator al unui punct/unei stații de reîncărcare a bateriilor ce echipează vehicule electrice și hibrid electrice plug-in nu reprezintă furnizare de energie electrică;

47. *furnizor* — persoană fizică și/sau juridică ce desfășoară activitatea de furnizare de energie;

48. *furnizor de ultimă instanță* — furnizorul desemnat prin mecanisme concurențiale de către ANRE dintre furnizorii

49. *garanție de origine* — documentul electronic emis de autoritatea competentă producătorilor de energie electrică, care are funcția unică de a furniza unui client final dovada că o pondere sau o cantitate de energie dată a fost produsă din surse regenerabile ori în cogenerare de înaltă eficiență;

50. *grup de măsurare* — ansamblul format din contor și transformatoarele de măsurare aferente acestuia, precum și toate elementele intermediare care constituie circuitele de măsurare a energiei electrice, inclusiv elementele de securizare;

51. *informații de facturare* — informațiile furnizate în factura unui client final, cu excepția unei solicitări de plată;

52. *informație sensibilă comercial* — informație a cărei divulgare ar putea restrânge, împiedica ori denatura concurența pe piața de energie electrică și/sau ar conduce la producerea de prejudicii participanților la piață;

53. *interconexiune* — ansamblul de instalații și echipamente prin care se realizează conectarea sistemelor electroenergetice;

54. *interoperabilitate* — în contextul măsurării inteligente, este capacitatea a două sau mai multe rețele, sisteme, dispozitive, aplicații sau componente energetice sau de comunicații de a lucra în corelație, de a schimba și de a utiliza informații în vederea îndeplinirii funcțiilor prevăzute;

55. *interval de decontare a dezechilibrelor* — perioada de timp pentru care se calculează dezechilibrul părților responsabile cu echilibrarea;

56. *instalație de racordare* — instalație electrică realizată între punctul de racordare la rețeaua electrică de interes public și punctul de delimitare;

57. *instalație de stocare a energiei* — în sistemul de energie electrică, o instalație în care are loc stocarea energiei;

58. *instalație electrică tehnologică* — instalație electrică care este parte a unei capacități energetice, inclusiv rețelele electrice, diferită de instalația electrică/rețeaua electrică aferentă unei construcții în care sau pe care este amplasată capacitatea energetică;

59. *instrumente derivate din domeniul energiei electrice* — contractele și instrumentele derivate prezentate în continuare:

(i) contractele de opțiuni, contractele futures, contractele swap, contractele forward și orice alte contracte derivate referitoare la mărfuri care trebuie decontate în numerar sau pot fi decontate în numerar la cererea uneia dintre părți, altfel decât în caz de încălcare a obligațiilor sau de alt incident care conduce la reziliere;

(ii) contractele de opțiuni, contractele futures, contractele swap, contractele forward și orice alt contract derivat referitor la mărfuri care poate fi decontat prin livrare fizică, cu condiția să fie tranzacționat pe o piață de energie, pe un sistem multilateral de tranzacționare sau pe un sistem organizat de tranzacționare, astfel cum sunt definite în legislația specială, cu excepția produselor energetice angro tranzacționate pe un sistem organizat de tranzacționare care trebuie decontate prin livrare fizică;

(iii) contractele de opțiuni, contractele futures, contractele swap, contractele forward și orice alte contracte derivate referitoare la mărfuri care pot fi decontate prin livrare fizică, care nu au fost menționate în alt mod la punctul (ii) și neavând scopuri comerciale, care prezintă caracteristicile altor instrumente financiare derivate;

60. *întreprindere mică* — întreprinderea care are mai puțin de 50 de angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei bilanț

61. *linie electrică directă* — linia electrică ce leagă o capacitate energetică de producție izolată de un client izolat sau linia electrică ce leagă un producător și un furnizor de energie electrică, în scopul alimentării directe a sediilor proprii, a filialelor ori a clienților eligibili ai acestora;

62. *loc de consum* — incinta sau zona în care se consumă, printr-o singură instalație de utilizare, energie electrică furnizată prin una sau mai multe instalații de racordare. Un client final poate avea mai multe locuri de consum, după caz, în incinte sau zone diferite sau în aceeași incintă sau zonă;

63. *management orientat către eficiența energetică și satisfacerea cererii* — abordarea, globală sau integrată, destinată influențării volumului și programării consumului de energie electrică în scopul scăderii consumului de energie primară și a vârfurilor de sarcină prin acordarea de prioritate investițiilor de eficiență energetică, contractelor de alimentare cu energie electrică întreruptibile, investițiilor noi pentru creșterea capacității de producere, dacă acestea sunt opțiunile cele mai eficiente și economice, având în vedere impactul pozitiv pe care îl are economia consumului de energie asupra mediului, asupra siguranței alimentării cu energie electrică, precum și asupra costurilor de distribuție legate de acestea;

64. *management al congestiilor* — totalitatea activităților, programelor și acțiunilor întreprinse de operatorul de transport și de sistem pentru a elimina congestiile ce apar la programarea funcționării sau la funcționarea în timp real a SEN; în vederea eliminării congestiilor pe liniile de interconexiune prin alocarea implicită a capacității, operatorul de transport și sistem cooperează cu operatorul pieței de energie electrică;

65. *microîntreprindere* — întreprinderea care are mai puțin de 10 angajați și a cărei cifră de afaceri anuală și/sau al cărei bilanț anual total nu depășește 2 milioane de euro;

66. *minister de resort* — Ministerul Energiei;

67. *monopol natural în domeniul energiei electrice* — situația de piață în care serviciul de transport și serviciul de distribuție a energiei electrice se asigură, fiecare în parte, de către un singur operator economic pentru utilizatorii de pe un teritoriu delimitat;

68. *operator desemnat al pieței de energie electrică* — operator al pieței desemnat de ANRE în baza Regulamentului (UE) 2015/1.222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor să îndeplinească sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare sau a piețelor intrazilnice;

69. *operator al pieței de energie electrică* — entitatea care furnizează un serviciu prin care ofertele de vânzare de energie electrică sunt corelate cu ofertele de cumpărare de energie electrică;

70. *operator de distribuție* — orice persoană fizică sau juridică ce deține, sub orice titlu, o rețea electrică de distribuție și care răspunde de exploatarea, de întreținerea și, dacă este necesar, de dezvoltarea rețelei de distribuție într-o anumită zonă și, după caz, a interconexiunilor acesteia cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a rețelei de a satisface un nivel rezonabil al cererii de distribuție de energie electrică;

71. *operator de transport și de sistem* — orice persoană fizică sau juridică ce deține, sub orice titlu, o rețea electrică de transport și care răspunde de operarea, asigurarea întreținerii și, dacă este necesar, de dezvoltarea rețelei de transport într-o anumită zonă și, acolo unde este aplicabilă, interconectarea acesteia cu alte sisteme electroenergetice, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a rețelei de transport de a acoperi cererile rezonabile pentru transportul energiei electrice;

72. *operator economic afiliat* — oricare operator economic dintr-un grup care, direct sau indirect, controlează operatorul economic specificat, este controlat de acesta ori este sub

73. *operator economic din domeniul energiei electrice* — orice persoană fizică sau juridică ce desfășoară cel puțin una dintre următoarele activități: producere, transport, distribuție, agregare, dispecerizare, stocare, furnizare, operare sau administrare a unei piețe de energie electrică, cumpărare sau vânzare de energie electrică și care are atribuții comerciale, tehnice și/sau de întreținere legate de aceste activități, dar nu include clienții finali;

74. *operator economic integrat din domeniul energiei electrice* — operator economic integrat pe verticală sau operator economic integrat pe orizontală;

75. *operator economic integrat pe orizontală* — operatorul economic care realizează cel puțin una dintre următoarele activități: de producere în scopul vânzării, de transport, de distribuție sau de furnizare a energiei electrice, precum și o altă activitate care nu este în domeniul energiei electrice;

76. *operator economic integrat pe verticală* — un operator economic sau un grup de operatori economici din domeniul energiei electrice în care aceeași persoană sau aceleași persoane este/sunt îndreptățită/îndreptățite, direct ori indirect, să exercite controlul, iar acest operator economic sau acest grup de operatori desfășoară cel puțin una dintre activitățile de transport sau de distribuție și cel puțin una dintre activitățile de producere sau de furnizare de energie electrică;

77. *ordinea de prioritate economică* — ierarhizarea surselor de alimentare cu energie electrică după criterii economice;

78. *parte responsabilă cu echilibrarea* — participant la piață sau reprezentantul ales al acestuia responsabil pentru dezechilibrele sale pe piața energiei electrice;

79. *participant la piață* — persoană fizică sau juridică care cumpără, vinde sau produce energie electrică, care este implicată în agregare sau care este un consumator dispecerizabil sau un operator de servicii de stocare a energiei, inclusiv prin plasarea de ordine de tranzacționare pe una sau mai multe piețe de energie electrică, inclusiv pe piețele de echilibrare a energiei;

80. *piața angro de energie electrică* — orice piață din Uniunea Europeană pe care se tranzacționează produse energetice angro;

81. *piețe de energie electrică* — piețe în care se tranzacționează energia electrică, inclusiv piețele extrabursiere și bursele de energie electrică, piețele pentru comercializarea energiei, capacități, servicii de echilibrare și servicii de sistem în toate intervalele de timp, inclusiv piețele la termen, piețele pentru ziua următoare și piețele intrazilnice;

82. *piața organizată de energie electrică* — sistemul multilateral, care reunește sau facilitează reunirea intereselor unor terțe părți în materie de cumpărare și de vânzare de produse energetice angro într-un mod care să aibă ca rezultat un contract sau orice alt sistem sau facilitate în care interesele unor terțe părți în materie de cumpărare și de vânzare de produse energetice angro pot interacționa într-un mod care rezultă într-un contract;

83. *piața cu amănuntul de energie electrică* — cadrul în care energia electrică este cumpărată de clienții finali, în vederea satisfacerii consumului propriu;

84. *piața de echilibrare* — piața organizată de energie electrică în care furnizorii de servicii de echilibrare pot oferi operatorului de transport și de sistem capacitate și energie de echilibrare în oricare sens, de creștere sau de reducere, în vederea asigurării de către aceștia a echilibrului în timp real dintre producție și consum;

85. *piața intrazilnică de energie electrică* — piața organizată și administrată de operatorul desemnat al pieței de energie electrică, care oferă participanților la piață posibilitatea de a-și tranzacții efectuate în sesiuni desfășurate după încheierea tranzacțiilor pe piața pentru ziua următoare și înainte cu un anumit interval de timp de începere a livrărilor;

86. *piața pentru ziua următoare (PZU)* — piața organizată și administrată de operatorul desemnat al pieței de energie electrică pentru vânzarea și cumpărarea energiei electrice în ziua de livrare care urmează imediat după ziua de tranzacționare;

87. *piața serviciilor de sistem* — piața de energie pe care se tranzacționează serviciile de echilibrare, serviciile de sistem care nu asigură stabilitatea frecvenței;

88. *plan de apărare a sistemului* — ansamblul de măsuri tehnice și organizatorice care trebuie luate pentru a preveni propagarea unei perturbații sau o deteriorare în sistemul de transport, în vederea evitării unei perturbații la nivel de stare de zonă extinsă și a unei stări de colaps;

89. *plan de dezvoltare* — documentul de planificare pe termen lung a necesarului de investiții în capacități de producere, transport și distribuție, în vederea acoperirii cererii de energie electrică a sistemului și a asigurării livrărilor către clienți, în condițiile legislației aplicabile;

90. *plângere* — sesizare, reclamație, petiție, divergență, neînțelegere, dispută adresată ANRE, în domeniul energiei electrice și/sau în domeniul energiei termice produse în cogenerare formulată de o persoană fizică sau juridică, respectiv Ministerul Energiei pentru domeniul eficienței energetice;

91. *procedură de ofertare* — procedura prin care cerințele suplimentare de consum, precum și capacitățile de producere planificate a fi înlocuite sunt acoperite prin realizarea de capacități de producere de energie electrică noi sau prin retehnologizarea celor existente;

92. *producător de energie electrică* — persoana fizică sau juridică având ca specific activitatea de producere a energiei electrice, inclusiv în cogenerare;

93. *producere distribuită* — centralele de producere a energiei electrice conectate la rețeaua de distribuție;

94. *produse energetice angro* — contractele și instrumentele derivate, indiferent de locul sau modul lor de tranzacționare, după cum urmează:

a) contractele de furnizare de energie electrică în cazul în care livrarea este în Uniunea Europeană;

b) instrumentele derivate pe energie electrică produse, tranzacționate sau furnizate în Uniunea Europeană;

c) contractele referitoare la transportul energiei electrice în Uniunea Europeană;

d) instrumentele derivate pe transportul energiei electrice în Uniunea Europeană;

e) contractele de furnizare și distribuție de energie electrică către clienții finali cu o capacitate de consum mai mare de 600 GWh pe an;

95. *prosumator* — clientul final care își desfășoară activitățile în spațiul propriu situat într-o zonă determinată sau în alte spații aflate în imediata proximitate și care produce energie electrică din surse regenerabile pentru propriul consum, a cărui activitate specifică nu este producerea energiei electrice, care consumă și care poate stoca și vinde energie electrică din surse regenerabile produsă în clădirea lui, inclusiv un bloc de apartamente, o zonă rezidențială, un amplasament de servicii partajat, comercial sau industrial sau în același sistem de distribuție închis, cu condiția ca, în cazul consumatorilor autonomi necasnici de energie din surse regenerabile, aceste activități să nu constituie activitatea lor comercială sau profesională primară;

96. *punct de reîncărcare* — o interfață care este capabilă să încarce, pe rând, câte un vehicul electric sau să schimbe, pe

97. *reabilitare* — ansamblul operațiunilor efectuate asupra unor echipamente și/sau instalații energetice care, fără modificarea tehnologiei inițiale, restabilesc starea tehnică și de eficiență a acestora la un nivel apropiat de cel avut la începutul duratei de viață;

98. *retehnologizare* — ansamblul operațiunilor de înlocuire a unor tehnologii existente, uzate moral și/sau fizic, cu tehnologii moderne, în scopul creșterii eficienței activității, reducerii consumurilor specifice de energie, reducerii emisiilor poluante etc.;

99. *rețea electrică* — ansamblul de linii, inclusiv elementele de susținere și de protecție ale acestora, stațiile electrice și alte echipamente electroenergetice conectate între ele prin care se transmite energie electrică de la o capacitate energetică de producere a energiei electrice la un utilizator; rețeaua electrică poate fi rețea de transport sau rețea de distribuție;

100. *rețea electrică de distribuție* — rețeaua electrică cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv;

101. *rețea electrică de interes public* — rețeaua electrică la care sunt racordați cel puțin 2 utilizatori;

102. *rețea electrică de transport* — rețeaua electrică de interes național și strategic cu tensiunea de linie nominală mai mare de 110 kV;

103. *sector al energiei electrice* — ansamblul activităților de producere a energiei electrice, inclusiv de producere a energiei termice și electrice în cogenerare, de transport, de distribuție și de furnizare a energiei electrice, de furnizare a serviciilor de sistem, importul și exportul energiei electrice, schimburile naturale și/sau de avarie cu sistemele electroenergetice ale țărilor vecine, precum și instalațiile aferente acestora;

104. *serviciu de distribuție* — serviciul asigurat de operatorul de distribuție care constă în asigurarea transmiterii, în condiții de eficiență și siguranță, a energiei electrice între două sau mai multe puncte ale rețelei de distribuție, cu respectarea standardelor de performanță în vigoare;

105. *serviciu de flexibilitate* — serviciu furnizat de un participant la piață și achiziționat de operatorii de distribuție pentru susținerea funcționării eficiente și sigure a sistemului de distribuție și pentru a maximiza calitatea serviciilor furnizate;

106. *serviciu de sistem* — orice serviciu necesar pentru exploatarea sistemelor de transport sau de distribuție, inclusiv serviciile de echilibrare și serviciile de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței, dar fără a include și gestionarea congestiilor;

107. *serviciu de sistem care nu are ca scop stabilitatea frecvenței* — serviciul utilizat de un operator de transport și de sistem sau de un operator de distribuție pentru reglajul tensiunii în regim staționar, pentru injecții rapide de curent reactiv, pentru inerție pentru stabilitatea rețelei locale, pentru curentul de scurtcircuit, capacitatea de pornire cu surse proprii și capacitatea de funcționare în regim insularizat;

108. *serviciu de transport* — serviciul asigurat de operatorul de transport și de sistem care constă în asigurarea transmiterii, în condiții de eficiență și siguranță, a energiei electrice între două sau mai multe puncte ale rețelei de transport, cu respectarea standardelor de performanță în vigoare;

109. *serviciu universal* — serviciul de furnizare a energiei electrice garantat clienților casnici la un nivel de calitate bine definit și la prețuri competitive, transparente, ușor comparabile și nediscriminatorii;

110. *siguranța alimentării cu energie electrică* — asigurarea capacității tehnice a sistemului energetic național de a alimenta cu energie electrică utilizatorii acestui sistem, cu respectarea

111. *siguranța în funcționare* — capacitatea sistemului de transport de a menține o stare normală de funcționare sau de a reveni la o stare normală de funcționare cât mai curând posibil, caracterizată prin limite de siguranță în funcționare;

112. *siguranța în funcționare a rețelei* — funcționarea continuă a rețelei de transport și, după caz, a rețelei de distribuție, în circumstanțe previzibile;

113. *sistem electroenergetic* — ansamblul instalațiilor electroenergetice interconectate prin care se realizează producerea, transportul, conducerea operativă, distribuția, furnizarea și utilizarea energiei electrice;

114. *sistem electroenergetic izolat* — sistemul local de producere, distribuție, furnizare și utilizare a energiei electrice în condițiile prevăzute de lege, care nu este interconectat cu SEN;

115. *sistem electroenergetic național (SEN)* — sistemul electroenergetic situat pe teritoriul național; SEN constituie infrastructura de bază utilizată în comun de participanții la piața de energie electrică;

116. *sistem interconectat* — sistemele de transport și de distribuție legate între ele prin intermediul uneia sau mai multor interconexiuni;

117. *sistem de măsurare inteligentă* — sistemul electronic care poate măsura cantitatea de energie electrică introdusă în rețea sau consumul de energie electrică din rețea și care oferă mai multe informații decât un contor convențional și poate transmite și primi date în scopuri de informare, monitorizare și control, utilizând o formă de comunicații electronice;

118. *sistem mic conectat* — orice sistem cu un consum mai mic de 3.000 GWh în anul 1996, în cazul căruia mai mult de 5% din consumul anual se obține prin interconectarea cu alte sisteme;

119. *sistem mic izolat* — orice sistem cu un consum mai mic de 3.000 GWh în anul 1996, în cazul căruia mai puțin de 5% din consumul anual se obține prin interconectarea cu alte sisteme;

120. *standard de performanță pentru serviciile de transport/distribuție/furnizare a energiei electrice* — reglementarea emisă de autoritatea competentă pentru stabilirea indicatorilor de performanță în asigurarea serviciului de transport/distribuție/furnizare a energiei electrice;

121. *stocare de energie* — procesul de transformare a energiei electrice într-o formă de energie care poate fi stocată în scopul amânării utilizării acesteia pentru un moment ulterior momentului generării și reconversia ulterioară a energiei respective în energie electrică sau utilizarea acesteia în alt vector energetic;

122. *trader de energie electrică* — persoana fizică sau juridică ce cumpără și vinde energie electrică exclusiv pe piața angro de energie electrică sau la import/export;

123. *transport al energiei electrice* — transportul de energie electrică prin rețeaua interconectată de transport de energie electrică, în scopul transmiterii energiei electrice către clienții finali sau către distribuitori, dar fără a include și furnizarea;

124. *utilizator de rețea electrică* — orice persoană fizică sau juridică ale cărei instalații sunt racordate la un sistem electroenergetic în scopul livrării de energie electrică în ori din sistemul de transport, respectiv de distribuție a energiei electrice;

125. *zonă de protecție* — zona adiacentă capacității energetice, extinsă în spațiu, în care se introduc interdicții privind accesul persoanelor și regimul construcțiilor;

126. *zonă de siguranță* — zona adiacentă capacităților energetice, extinsă în spațiu, în care se instituie restricții și interdicții în scopul asigurării funcționării normale și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului;

6. **La articolul 4, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 4. — (1) Strategia energetică națională definește obiectivele sectorului energiei electrice pe termen mediu și lung și modalitățile cele mai eficiente de realizare a acestora, în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile a economiei naționale și satisfacerii necesarului de energie și a unui standard de viață civilizat, în condiții de calitate, atât în prezent, cât și pe termen mediu și lung, la un preț accesibil. Strategia energetică se elaborează de ministerul de resort cu consultarea reprezentanților industriei energetice, a organizațiilor neguvernamentale, a partenerilor sociali și a reprezentanților mediului de afaceri și se aprobă de către Guvern. Strategia energetică se revizuiește periodic, la inițiativa ministerului de resort, fără a se aduce atingere stabilității și predictibilității specifice unui astfel de document, forma revizuită urmând a fi aprobată în condițiile legii."

7. **La articolul 5, alineatul (1) se abrogă.**

8. **La articolul 6, litera d^1) se abrogă.**

9. **La articolul 6, după litera w) se introduc două noi litere, literele w^1) și w^2), cu următorul cuprins:**

„w^1) aprobă standardul de fiabilitate prevăzut la Art. 25 din Regulamentul (UE) 2019/943 în urma propunerii ANRE;

w^2) avizează planurile de dezvoltare ale operatorilor de transport și operatorilor de distribuție din punctul de vedere al asigurării concordanței cu prevederile strategiei energetice și planului național integrat energie schimbări climatice 2021—2030;".

10. **La articolul 7^1, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 7^1. — (1) ANRE monitorizează punerea în aplicare a normelor referitoare la rolurile și responsabilitățile operatorilor de transport și de sistem, ale operatorilor de distribuție, ale furnizorilor, ale clienților și ale altor participanți de pe piață în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 943/2019."

11. **La articolul 7^1, după alineatul (1) se introduc trei noi alineate, alineatele (1^1)—(1^3), cu următorul cuprins:**

„(1^1) ANRE monitorizează gestionarea congestiilor în cadrul sistemelor naționale de energie electrică și punerea în aplicare a normelor de gestionare a congestiilor. În acest sens, operatorii de transport și de sistem sau operatorii pieței prezintă ANRE normele lor de gestionare a congestiilor, inclusiv cele de alocare a capacităților, ANRE având dreptul de a revizui și de a cere modificări ale acestor norme. Regulile pentru managementul congestiilor în cadrul capacităților de interconexiune sunt stabilite de toate autoritățile de reglementare sau de Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei, denumită în continuare *ACER*.

(1^2) În scopul îndeplinirii obligațiilor sale, ANRE va avea dreptul de:

a) a solicita informații centrelor de coordonare regionale;

b) a efectua inspecții, inclusiv inspecții neanunțate, la sediul centrelor de coordonare regionale;

c) a emite decizii comune obligatorii pentru centrele de coordonare regionale.

(1^3) ANRE poate solicita avizul ACER cu privire la conformitatea unei decizii luate de către aceasta, în conformitate cu codurile de rețea și cu reglementările naționale și europene."

12. **La articolul 7^1, alineatele (4)—(7) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(4) Relațiile de cooperare și schimb de informații între ANRE și ACER și, respectiv, între ANRE și celelalte autorități de reglementare din cadrul Uniunii Europene se realizează cu precum cel impus autorității emitente. ANRE va coopera cel puțin la nivel regional cu alte autorități de reglementare în scopul:

a) de a încuraja crearea de aranjamente operaționale pentru a permite o gestionare optimă a rețelei, pentru a promova schimburile comune de energie electrică și alocarea capacității transfrontaliere și pentru a permite un nivel adecvat de capacitate de interconectare, inclusiv prin noi conexiuni, în regiune și între regiuni, pentru a permite dezvoltarea unei concurențe efective și îmbunătățirea securității, aprovizionării, fără discriminare între furnizorii din diferite state membre ale Uniunii Europene;

b) de a coordona supravegherea comună a entităților care îndeplinesc funcții la nivel regional;

c) de a coordona, în cooperare cu alte autorități implicate, supravegherea comună a evaluărilor adecvării resurselor la nivel național, regional și european;

d) de a coordona dezvoltarea tuturor codurilor de rețea și a metodologiilor pentru operatorii sistemului de transport și pentru alți participanți de pe piață;

e) de a coordona elaborarea normelor care reglementează gestionarea congestiei.

(5) ANRE are obligația de punere în aplicare a normelor referitoare la rolurile și responsabilitățile operatorilor de transport și de sistem, ale operatorilor de distribuție, ale furnizorilor, ale clienților și ale altor participanți de pe piață, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 2019/943.

(6) ANRE poate solicita avizul ACER cu privire la conformitatea unei decizii luate de o autoritate de reglementare cu liniile directoare menționate în Directiva (UE) 2019/944 sau în Regulamentul (UE) nr. 2019/943.

(7) ANRE poate să informeze Comisia Europeană, în cazul în care consideră că o decizie relevantă pentru comerțul transfrontalier, luată de o altă autoritate de reglementare, nu este conformă cu liniile directoare emise de Comisia Europeană sau cu prevederile din Regulamentul (UE) nr. 2019/943, în termen de 60 de zile de la data deciziei respective, dacă există suficiente informații privind o astfel de situație."

13. **După articolul 7^2 se introduc patru noi articole, articolele 7^3—7^6, cu următorul cuprins:**

„Art. 7^3. — ANRE are obligația de a derula campanii de informare prin orice mijloace de comunicare mass-media, mediul on-line și social media care să vizeze informarea consumatorilor cu privire la drepturile lor, inclusiv dreptul de a schimba furnizorul de energie electrică fără costuri suplimentare. ANRE are dreptul de a finanța campaniile respective din bugetul propriu.

Art. 7^4. — (1) ANRE creează și gestionează o aplicație web interactivă care servește drept instrument de comparare a ofertelor de furnizare a energiei pentru a pune la dispoziția utilizatorilor conectați la sistemul energetic național un instrument independent, echidistant și necomercial pentru a compara ofertele de furnizare a energiei.

(2) Instrumentul de comparare prevăzut la alin. (1) îndeplinește cel puțin următoarele cerințe:

a) stabilește și expune criteriile clare și obiective pe care se bazează compararea, inclusiv serviciile;

b) utilizează un limbaj clar și lipsit de ambiguitate;

c) furnizează informații clare și actualizate și precizează momentul ultimei actualizări;

d) este accesibil persoanelor cu dizabilități, fiind ușor de identificat, funcțional, ușor de înțeles și stabil;

e) pune la dispoziție o procedură eficace pentru raportarea informațiilor incorecte cu privire la ofertele publicate;

f) realizează comparații, limitând datele personale solicitate

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul în care ANRE nu mai poate asigura respectarea prevederilor alin. (1), ANRE este desemnată autoritatea responsabilă cu lansarea unor mărci de încredere pentru instrumente de comparare care să îndeplinească cerințele stabilite la alin. (2), precum și cu asigurarea îndeplinirii în continuare, de către instrumentele de comparare cu o marcă de încredere, a cerințelor stabilite la alin. (2).

(4) În condițiile prevăzute la alin. (2), orice instrument care compară ofertele participanților la piață este eligibil să solicite să i se acorde certificarea de marcă de încredere în mod voluntar și nediscriminatoriu.

(5) Instrumentele menționate la alin. (3) pot fi gestionate de orice entitate, inclusiv de societăți private și de autorități sau organisme publice.

Art. 7[5]. — (1) ANRE monitorizează evoluțiile pieței, evaluează riscurile pe care le pot implica ofertele și contractele de energie electrică la prețuri dinamice și ia măsuri în privința practicilor abuzive.

(2) ANRE monitorizează și publică un raport anual până în data de 31 iulie privind principalele noutăți legate de aceste contracte, inclusiv ofertele de pe piață cu prețuri dinamice și impactul asupra facturilor consumatorilor și, în mod expres, nivelul volatilității prețurilor.

(3) Raportul menționat la alin. (2) se realizează timp de cel puțin 10 ani de la momentul în care devin disponibile contractele de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice.

Art. 7[6]. — În aplicarea prevederilor art. 62 alin. (3) în scopul digitalizării activității de schimbare a furnizorului, ANRE realizează și operează o platformă informatică integrată, unică la nivel național, prin care se realizează schimbarea de către clientul final a furnizorului de energie electrică. Titularii de licențe implicați în schimbarea furnizorului de energie electrică au obligația de a furniza datele și informațiile necesare realizării și operării platformei, conform reglementărilor ANRE. ANRE poate delega activitatea de operare unui prestator de servicii care nu este afiliat unui furnizor/operator de rețea de energie electrică."

14. **La articolul 8, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Producerea, stocarea, transportul, distribuția, furnizarea energiei electrice la clienții finali, activitatea operatorului pieței de energie electrică, activitatea traderului, precum și activitatea de agregare pe piața de energie electrică se desfășoară pe bază de licențe acordate în condițiile prezentei legi."

15. **La articolul 9 alineatul (7), litera j) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„j) contribuția României la crearea de capacități pentru realizarea obiectivului global european privind energia din surse regenerabile, stabilită prin Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021—2030 elaborat conform Regulamentului (UE) 2018/1.999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.076/2021;".

16. **La articolul 9 alineatul (7), după litera l) se introduce o nouă literă, litera m), cu următorul cuprins:**

„m) alternativele la construirea de noi capacități de producere, cum ar fi consumul dispecerizabil și stocarea

17. **La articolul 10, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) ANRE emite licențe pentru:

a) exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice și, după caz, a instalațiilor de stocare a energiei adăugate capacităților de producere respective;

b) exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice și termice din centrale electrice în cogenerare și, după caz, a instalațiilor de stocare a energiei adăugate capacităților de producere respective;

c) prestarea serviciului de transport al energiei electrice, precum și a serviciilor de echilibrare a sistemului;

d) prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice;

e) activitatea operatorului pieței de energie electrică;

f) activitatea de furnizare a energiei electrice;

g) activitatea traderului de energie electrică;

h) activitatea de agregare;

i) exploatarea comercială a instalațiilor de stocare a energiei, altele decât cele prevăzute la lit. a) sau lit. b)."

18. **La articolul 10, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2[1]), cu următorul cuprins:**

„(2[1]) ANRE poate stabili, pentru activitatea autorizată printr-o licență, drepturi complementare specifice altor tipuri de licențe dintre cele prevăzute la alin. (2), conform propriilor reglementări."

19. **La articolul 10, alineatul (4[2]) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(4[2]) Prestarea serviciului de distribuție este permisă fără deținerea unei licențe acordate de ANRE conform prevederilor prezentului titlu, după cum urmează:

a) operatorilor economici care operează sisteme de distribuție închise în condițiile art. 50, indiferent de puterea electrică aprobată pentru locurile de consum;

b) operatorilor de distribuție sau administratorilor parcurilor industriale în interiorul parcurilor industriale constituite conform Legii nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, cu modificările ulterioare, operatorilor de distribuție sau administratorilor de zone libere în interiorul zonelor libere constituite conform Legii nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de putere;

c) operatorilor economici care dețin rețele de distribuție ce alimentează cu energie electrică locuri de consum cu puteri electrice aprobate însumate mai mici de 3 MW, alții decât operatorii economici prevăzuți la lit. a) și b);

d) operatorilor economici prevăzuți la lit. b) care dețin rețele electrice în afara limitei parcului industrial/zonei libere, până la punctul de delimitare cu rețeaua electrică de distribuție a concesionarului sau cu rețeaua electrică de transport, cu respectarea următoarelor condiții:

(i) puterile electrice aprobate pentru locurile în afara limitei parcului industrial, respectiv a zonei libere alimentate din rețelele electrice să fie în mod cumulat sub 3 MW;

(ii) există înștiințarea scrisă către operatorul de distribuție concesionar din regiunea de amplasare a parcului industrial sau a zonei libere respective cu privire la prestarea serviciului de distribuție prin aceste rețele electrice;

e) deținătorilor unor capacități de producere a energiei care desfășoară activitatea de distribuție, inclusiv prin prestarea serviciilor de transformare și/sau conexiune pentru operatorii de rețea, pentru alimentarea cu energie electrică a clienților finali racordați direct la instalațiile electrice aferente unităților de producere respective sau din rețelele electrice pe care deținătorii

20. **La articolul 10 alineatul (5), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„b) deținătorul unor capacități de producere a energiei electrice sau al unor capacități de producere a energiei electrice și termice în centrale electrice în cogenerare, conectate la rețeaua electrică, și/sau al unor instalații de stocare a energiei, cu o putere electrică totală mai mică de 1 MW;”.

21. **La articolul 10, alineatul (5^1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(5^1) Persoanele fizice și juridice care desfășoară activități în domeniul energiei fără a fi obligate să dețină licență beneficiază de aceleași drepturi și au aceleași obligații de a respecta reglementările ANRE corespunzătoare unui titular de licență pentru acea activitate sau serviciu.”

22. **La articolul 10 alineatul (5^2), literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„a) să încheie contracte de rezervare de capacitate de producere a energiei electrice cu respectarea prevederilor art. 3 pct. 19^1 și ale art. 23 alin. (2);

b) să contracteze, în calitate de producător, în condițiile reglementărilor emise de ANRE, energia electrică ce va fi produsă de noua capacitate energetică, fără a deține, la momentul încheierii contractului, licența prevăzută la alin. (2) lit. a) și b);”.

23. **La articolul 10, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(6) Activitatea unei persoane fizice sau juridice, constând în comercializarea energiei electrice la clienții finali alimentați direct din instalațiile electrice aferente unității de producere a energiei electrice sau din rețelele electrice pe care aceasta le exploatează sau situați în proximitatea acestor rețele, se desfășoară fără licența de furnizare a energiei electrice prevăzută la alin. (2) lit. f), în condițiile respectării reglementărilor specifice aprobate de ANRE.”

24. **La articolul 10, după alineatul (6) se introduc două noi alineate, alineatele (6^1) și (6^2), cu următorul cuprins:**

„(6^1) Activitățile prevăzute la alin. (2) lit. f) sau g) se pot desfășura în România de către o persoană juridică având sediul social într-un stat membru al Uniunii Europene, dacă acea persoană juridică deține o licență valabilă sau un document similar în baza căreia/căruia are dreptul de a desfășura activitatea respectivă, emise de autoritatea competentă a statului membru, și dacă declară pe propria răspundere că va respecta normele tehnice și comerciale din România aplicabile pentru acea activitate.

(6^2) Persoanei juridice prevăzute la alin. (6^1) i se confirmă dreptul de participare la piețele de energie electrică din România de către ANRE printr-o decizie emisă în baza unei proceduri proprii.”

25. **La articolul 11, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1^1), cu următorul cuprins**:

„(1^1) ANRE transmite ministerului de resort, săptămânal, o situație privind cererile înregistrate pentru emiterea autorizațiilor de înființare.”

26. **Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Obligațiile de serviciu public

Art. 16. — (1) Titularii de licențe au obligația de a-și desfășura activitățile cu respectarea obligațiilor de serviciu public referitoare la siguranță, calitatea și prețul energiei electrice furnizate, continuitatea aprovizionării, eficiența energetică, energia din resurse regenerabile și protecția mediului înconjurător și a climei, cu respectarea normelor de securitate și sănătate a muncii și de protecție a mediului, precum și a prevederilor din contractele directe cu consumatorii.

(2) Obligațiile prevăzute la alin. (1) sunt clar definite, transparente, nediscriminatorii și verificabile, se pot stabili prin reglementări ale ANRE și garantează operatorilor economici din domeniul energiei electrice din Uniunea Europeană accesul egal la consumatorii români.

(3) Obligațiile de serviciu public care vizează stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice trebuie să respecte cerințele prevăzute la art. 80.

(4) Acordarea de compensații financiare, alte forme de compensare sau drepturi exclusive în vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (3) sau în vederea furnizării serviciului universal se realizează într-un mod nediscriminatoriu și transparent.

(5) Guvernul României informează Comisia Europeană cu privire la toate măsurile adoptate pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu universal și de serviciu public, inclusiv protecția consumatorului și protecția mediului, precum și cu privire la posibilul lor efect asupra concurenței pe plan național și internațional. Ulterior, Comisia Europeană va fi notificată din doi în doi ani, cu privire la orice modificare adusă măsurilor respective.”

27. **La articolul 19, alineatele (1) și (1^1) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(1) Bunurile proprietate publică sau privată a statului, activitățile și serviciile publice de interes național și general din domeniul energiei electrice pot face obiectul concesionării în condițiile Ordonanței de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

(1^1) Redevența anuală aferentă concesiunii din domeniul transportului energiei electrice este de 0,4% din valoarea veniturilor brute realizate din operațiuni de transport și tranzit ale energiei electrice și este plătită de operatorul de transport și de sistem în calitate de concesionar.”

28. **Articolul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Piața de energie electrică

Art. 20. — (1) Piața de energie electrică este concurențială, iar tranzacțiile cu energie se fac angro sau cu amănuntul.

(2) Se înființează Comisia de soluționare a disputelor, ca organism care soluționează disputele pe piața angro și cu amănuntul apărute între participanții la piața de energie electrică.

(3) Comisia de soluționare a disputelor este formată din 5 membri, care sunt numiți prin decizie a președintelui ANRE pe o perioadă de 3 ani, dintre specialiștii ANRE cu vechime de cel puțin 8 ani în sectorul energiei electrice.

(4) Comisia de soluționare a disputelor își desfășoară activitatea pe baza unui regulament de organizare și funcționare, aprobat prin ordin a președintelui ANRE, după consultare publică.

(5) Participarea operatorilor economici din domeniul energiei electrice la mecanismele de soluționare alternativă a litigiilor pentru clienții casnici este obligatorie.”

29. **Articolul 21 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 21. — (1) Participanții la piața de energie electrică trebuie să respecte regulile de funcționare a acesteia emise de ANRE și să efectueze plățile pentru energia electrică și serviciile de care beneficiază rezultate din tranzacțiile efectuate în conformitate cu aceste reguli, la termenele scadente prevăzute în contractele încheiate între părți.

(2) Participanții la piață sunt obligați să își asume responsabilitatea financiară pentru plata dezechilibrelor pe care le generează pe piața de energie electrică, să respecte prevederile licențelor și ale reglementărilor emise de ANRE.

(3) Responsabilitatea în materie de echilibrare nu se aplică prosumatorilor cu o putere instalată de producere a energiei electrice mai mică de 400 kW. Responsabilitatea în materie de echilibrare revine furnizorului acestora, conform reglementărilor

(4) Clienții au obligația plății contravalorii facturilor pentru energia electrică și pentru serviciile de care beneficiază, la termenele scadente prevăzute în contractele încheiate între părți, precum și constituirea de garanții financiare în vederea evitării riscurilor de neplată pe piața de energie electrică.

(5) Participanții la piața de energie electrică trebuie să notifice operatorului de transport și de sistem importurile, exporturile și tranzitele pe intervale de tranzacționare, cu partenerii externi, pe fiecare graniță.

(6) Participanții la piața de energie electrică trebuie să notifice operatorului de transport și de sistem informațiile necesare acestuia pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin prin prezenta lege, inclusiv cantitățile nete reciproce contractate, conform reglementărilor ANRE și procedurilor emise de operatorul de transport și de sistem în conformitate cu prevederile legislației europene.

(7) Participanții la piețe din țări terțe care își desfășoară activitatea în cadrul pieței de energie electrică naționale trebuie să respecte legislația Uniunii Europene și legislația din România aplicabilă, inclusiv a normelor referitoare la politica de mediu și de securitate."

30. **Articolul 22 se abrogă.**

31. **Articolul 23 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Funcționarea pieței de energie electrică**

Art. 23. — (1) Pe piața de energie electrică tranzacțiile comerciale se fac angro sau cu amănuntul, iar prețurile se formează în baza cererii și ofertei, ca rezultat al unor mecanisme concurențiale.

(2) Pe piața angro se pot încheia, în toate intervalele de timp, cel puțin următoarele tipuri de tranzacții:

a) tranzacții bilaterale negociate direct;

b) tranzacții încheiate în urma desfășurării licitațiilor pe piețe organizate, inclusiv pe piața de echilibrare a energiei electrice;

c) tranzacții de import și de export a energiei electrice.

(3) Participanții la piață au dreptul să tranzacționeze energie cât mai aproape posibil de timpul real și cel puțin până la ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale, având posibilitatea de a tranzacționa energie în intervale de timp cel puțin la fel de scurte ca intervalul de decontare a dezechilibrelor, atât pe piețele pentru ziua următoare, cât și pe piețele intrazilnice.

(4) Pentru a permite protecția participanților la piață împotriva riscurilor de volatilitate a prețurilor pe baza pieței și pentru a reduce incertitudinea referitoare la randamentul viitor al investițiilor, produsele de acoperire a riscurilor pe termen lung sunt tranzacționabile la bursă într-un mod transparent, iar contractele de furnizare pe termen lung sunt negociabile pe piețele extrabursiere, sub rezerva respectării legislației europene în domeniul concurenței.

(5) Operatorul desemnat al pieței de energie electrică furnizează produse pentru tranzacționare pe piețele pentru ziua următoare și pe piețele intrazilnice care să fie de dimensiuni suficient de mici, dimensiunea ofertei minime fiind de 500 kW sau mai puțin, pentru a permite participarea eficace a consumului dispecerizabil, a stocării energiei și a surselor regenerabile de energie la scară mică, inclusiv participarea directă a clienților.

(6) Contractele de rezervare de capacitate de producere a energiei electrice se încheie bilateral, la tarife negociate de rezervare de capacitate de producere a energiei electrice, cu respectarea regulilor de concurență.

(7) Pe piața de energie electrică, operatorul de transport și de sistem achiziționează servicii de sistem, respectiv de capacitate și de energie.

(8) Pe piața cu amănuntul, furnizorii vând energie electrică clienților finali prin contracte bilaterale, la prețuri negociate sau

(9) Datele relevante cum sunt durata, regulile privind livrarea și decontarea, cantitatea, termenele de executare, prețurile tranzacției, mijloacele de identificare a clientului angro, cu privire la toate tranzacțiile din cadrul contractelor de furnizare de energie electrică și al instrumentelor derivate din domeniul energiei electrice încheiate cu clienți angro și cu operatori de transport și de sistem se păstrează de furnizori cel puțin 5 ani și se pun la dispoziția ANRE, a Comisiei Europene și a celorlalte autorități naționale competente, la cererea acestora.

(10) Obligația de păstrare a datelor privitoare la tranzacțiile din cadrul instrumentelor financiare derivate se aplică în conformitate cu prevederile liniilor directoare publicate de către Comisia Europeană.

(11) Datele prevăzute la alin. (9) pot fi publicate de ANRE, cu respectarea confidențialității datelor sensibile comercial.

(12) Participarea la oricare piață de energie electrică este voluntară pentru participanții la piață."

32. **La articolul 25, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(1) Deținătorul de licență, persoanele fizice și juridice care desfășoară activități în domeniul energiei fără a fi obligate să dețină licență și clientul final au acces reglementat la rețelele electrice de interes public, conform reglementărilor ANRE. Racordarea la rețelele electrice de interes public și accesul la rețelele electrice de interes public reprezintă servicii obligatorii, în condiții reglementate, pe care trebuie să le îndeplinească operatorul de transport și de sistem, precum și operatorul de distribuție, inclusiv comunitățile de energie ale cetățenilor care gestionează rețelele de distribuție.

(2) Racordarea utilizatorilor și accesul la rețea pot fi restricționate numai dacă racordarea afectează siguranța SEN, prin nerespectarea normelor tehnice și a standardelor de performanță prevăzute în reglementările tehnice în vigoare sau în cazul în care operatorul de transport, operatorul de distribuție sau comunitățile de energie ale cetățenilor care gestionează rețelele de distribuție nu dispun de capacitățile necesare. Refuzul trebuie motivat și justificat în mod corespunzător pe criterii obiective, din punct de vedere tehnic și economic, conform reglementărilor emise de ANRE."

33. **La articolul 25, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatele (2^1) și (2^2), cu următorul cuprins:**

„(2^1) În cazul refuzului racordării utilizatorilor la rețeaua de transport, rețeaua de distribuție sau rețeaua de distribuție gestionată de comunitățile de energie ale cetățenilor, ANRE se asigură că operatorul de transport, operatorul de distribuție sau comunitățile de energie ale cetățenilor furnizează informații cu privire la măsurile necesare pentru întărirea rețelei.

(2^2) În cazul în care operatorii de rețea nu dispun de capacități suficiente pentru racordarea tuturor capacităților de producere a energie electrice pentru care a fost solicitată racordarea, aceștia pot aplica metode bazate pe piață de alocare a capacității existente a rețelelor, conform reglementărilor aprobate de ANRE."

34. **La articolul 25, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(6) Producătorii și furnizorii de energie electrică își pot alimenta sediile proprii, filialele și toți clienții, prin intermediul unor linii directe, fără a fi supuși unor proceduri administrative sau costuri disproporționate."

35. **La articolul 25, alineatul (7) se abrogă.**

36. **La articolul 25, alineatul (11) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(11) Capacitățile de interconexiune finanțate prin investiții comerciale private se realizează fără a aduce atingere prevederilor Regulamentului (UE) 2019/943, precum și ale codurilor de rețea europene."

38. **La articolul 27, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Producătorii de energie electrică pot beneficia de dispecerizare prioritară în condițiile prezentei legi și conform art. 12 din Regulamentul (UE) 2019/943 și a reglementărilor ANRE în vigoare."

39. **La articolul 27, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:**

„(3) Pentru energia electrică produsă din surse regenerabile în centrale electrice acreditate pentru aplicarea sistemului de promovare prin certificate verzi instituit prin Legea nr. 220/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, contractată pe piața de energie electrică se garantează preluarea în rețeaua electrică."

40. **Articolul 28 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Obligațiile producătorilor

Art. 28. — (1) Producătorii de energie electrică au, în principal, următoarele obligații:

a) să asigure livrările de energie electrică și serviciile de sistem, cu respectarea condițiilor impuse prin licențe, clauze contractuale și reglementări în vigoare;

b) producătorul care este furnizor de servicii de echilibrare și care deține un contract pentru furnizarea capacității de echilibrare are obligația să transmită operatorului pieței de echilibrare ofertele de energie de echilibrare corespunzătoare volumului, produselor și altor cerințe prevăzute în contractul de furnizare a capacității pentru echilibrare;

c) să oferteze serviciile de sistem, în situațiile prevăzute în reglementările emise de ANRE sau reglementările europene;

d) să se conformeze, din punct de vedere operativ, cerințelor operatorului de transport și de sistem.

(2) În vederea menținerii unei lichidități adecvate a pieței de electricitate, producătorii aflați în portofoliul statului român, care se supun prevederilor OUG nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice, au obligația să tranzacționeze cel puțin 40% din producția anuală de energie electrică prin contracte pe bursele de energie electrică, pe alte piețe decât PZU, PI și PE. Sunt exceptate de la această prevedere capacitățile de producere puse în funcțiune după data de 1 iunie 2020."

41. **Articolul 29 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Drepturile producătorilor

Art. 29. — (1) Producătorii de energie electrică au, în principal, următoarele drepturi:

a) să aibă acces la rețelele electrice de interes public, în condițiile prezentului titlu;

b) să obțină, în condițiile legii, culoar de trecere pentru liniile electrice proprii;

c) să tranzacționeze energia electrică pe piața concurențială conform art. 23;

d) să comercializeze capacitățile de producere a energiei electrice prin încheierea de contracte de rezervare a acestora în conformitate cu prevederile art. 3 pct. 19^1 și ale art. 23 alin. (7);

e) să înființeze și să mențină un sistem propriu de telecomunicații pentru legătura cu capacitățile sale de producere a energiei electrice, cu clienții sau cu treptele de conducere operativă;

f) să comercializeze energia termică produsă în cogenerare;

g) să acceseze schemele de sprijin instituite la nivel național.

(2) Producătorii de energie electrică pot oferta pe piața internă europeană servicii de sistem conform reglementărilor ANRE."

42. **La articolul 30, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(7) Prin derogare de la prevederile pct. 14 din anexa nr. 2 la Ordonanța de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu transport al energiei electrice, realizate de către operatori economici care se pot certifica drept operatori de transport și de sistem conform prevederilor art. 34 alin. (2), au regimul juridic de proprietate privată și se pot conecta la rețeaua electrică de transport al energiei electrice prevăzută la alin. (3), în condițiile de serviciu public reglementate de ANRE."

43. **La articolul 31 alineatul (1), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„e) procedura de certificare a operatorului de transport și de sistem se finalizează conform prevederilor art. 51 din Regulamentul (UE) nr. 2019/943;".

44. **La articolul 31, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(4) După expirarea termenului de 120 de zile de la transmiterea unei solicitări de certificare din partea unui operator de transport și de sistem, în lipsa unei decizii a ANRE, certificarea se consideră acordată. Certificarea explicită sau cea tacită devine efectivă numai după ce este notificată Comisiei Europene împreună cu toate informațiile pertinente aferente și este urmată procedura prevăzută la art. 51 din Regulamentul (UE) nr. 2019/943."

45. **După articolul 32 se introduce un nou articol, articolul 32^1, cu următorul cuprins:**

„Art. 32^1. — (1) Operatorul de transport și de sistem nu deține, nu dezvoltă, nu administrează și nu exploatează instalații de stocare a energiei.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), ANRE poate permite operatorilor de transport și de sistem să dețină, să dezvolte, să administreze sau să exploateze instalații de stocare a energiei care sunt componente de rețea complet integrate și au fost aprobate de către ANRE sau dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) în urma unei proceduri de licitație deschisă, transparentă și nediscriminatorie, supusă revizuirii și aprobării de către ANRE, nu li s-a atribuit altor părți dreptul de a deține, de a dezvolta, de a controla, de a administra sau de a exploata astfel de instalații sau aceste alte părți nu pot furniza respectivele servicii la un cost rezonabil și în timp util;

b) astfel de instalații sau servicii de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței sunt necesare pentru ca operatorii de transport și de sistem să își îndeplinească obligațiile care le revin în temeiul prezentei legi în vederea exploatării eficiente, fiabile și sigure a sistemului de transport, iar respectivele instalații și servicii nu sunt utilizate pentru a cumpăra sau vinde energie electrică pe piețele de energie electrică;

c) ANRE a evaluat necesitatea unei astfel de excepții, a efectuat o evaluare ex-ante a aplicării procedurii de licitație, inclusiv a condițiilor respectivei proceduri de licitație, și și-a dat aprobarea. ANRE poate redacta orientări sau clauze de achiziții pentru a ajuta operatorii de transport și de sistem să asigure o procedură de licitație corectă.

(3) Decizia de a acorda o excepție se notifică ACER și Comisiei Europene, împreună cu informațiile pertinente referitoare la cerere și la motivele acordării respectivei excepții.

(4) ANRE efectuează, la intervale regulate sau cel puțin la fiecare cinci ani, o consultare publică cu privire la instalațiile existente de stocare a energiei pentru a evalua eventuala disponibilitate și eventualul interes de a investi în astfel de instalații. Atunci când consultarea publică, evaluată de ANRE, arată că există părți terțe care pot deține, dezvolta, exploata sau administra astfel de instalații în mod eficace din punctul de vedere al costurilor, ANRE asigură încetarea treptată a activităților desfășurate de operatorii de transport și de sistem în acest domeniu în termen de 18 luni. În condițiile acestei proceduri, ANRE poate permite operatorilor de transport și de

pentru a recupera valoarea reziduală a investiției realizate de aceștia în instalațiile de stocare a energiei.

(5) Alin. (4) nu se aplică în cazul componentelor de rețea complet integrate sau pentru perioada de amortizare obișnuită a noilor instalații de stocare în baterii pentru care se ia o decizie finală privind investiția până în 2024, cu condiția ca astfel de instalații de stocare în baterii:

a) să fie conectate la rețea în următorii doi ani;

b) să fie integrate în sistemul de transport;

c) să fie utilizate exclusiv pentru restabilirea instantanee reactivă a securității rețelei în caz de situații neprevăzute în rețea, dacă o astfel de măsură de restabilire începe imediat și se încheie în momentul în care redispecerizarea regulată poate rezolva situația;

d) să nu fie utilizate pentru a cumpăra sau vinde energie electrică pe piețele de energie electrică, inclusiv pentru echilibrare."

46. **La articolul 33, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:**

„(3) ANRE verifică îndeplinirea cerințelor prevăzute la art. 34, ori de câte ori au loc modificări cu privire la acționarii majoritari, persoanele care fac parte din organele de conducere, precum și candidații propuși în organele de conducere ale operatorului de transport și de sistem. În cazul constatării neîndeplinirii cerințelor prevăzute la art. 34, operatorul de transport și de sistem și persoanele verificate au obligația să ducă la îndeplinire măsurile dispuse de ANRE în urma acțiunii de verificare."

47. **La articolul 34 alineatul (1), litera f) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„f) operatorul de transport și de sistem are capacitatea de a respecta obligațiile ce îi revin în temeiul Regulamentului (UE) 2019/943, inclusiv în ceea ce privește cooperarea cu alți operatori de transport și de sistem la nivel european și regional;".

48. **La articolul 35, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„Art. 35. — (1) Cel puțin din doi în doi ani, operatorul de transport și de sistem are obligația de a elabora și de a prezenta ANRE planul de investiții și de dezvoltare a rețelei de transport pe 10 ani, în concordanță cu stadiul actual și evoluția viitoare a consumului de energie și a surselor, inclusiv importurile și exporturile de energie, după consultarea prealabilă cu toți factorii interesați. Planul de dezvoltare a rețelei conține măsuri eficiente pentru a garanta caracterul adecvat al sistemului și siguranța alimentării cu energie electrică. Operatorul de transport și de sistem publică planul de dezvoltare a rețelei pe 10 ani pe site-ul său de internet.

(2) Planul de dezvoltare prevăzut la alin. (1), în mod special, trebuie să:

a) conțină în mod special modalitățile de finanțare și realizare a investițiilor privind rețelele de transport, cu luarea în considerare și a planurilor de amenajare și sistematizare a teritoriului străbătut de acestea, în condițiile respectării normelor de protecție a mediului;

b) indice participanților la piață principalele infrastructuri de transport care trebuie să fie construite sau modernizate în următorii 10 ani;

c) conțină toate investițiile deja stabilite și va identifica noi investiții care trebuie să fie efectuate în următorii zece ani;

d) prevadă un interval de timp pentru realizarea proiectelor de investiții."

49. **La articolul 35, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2^1), cu următorul cuprins:**

„(2^1) Atunci când elaborează planul de dezvoltare a rețelei pe 10 ani, operatorul de transport și de sistem ia pe deplin în instalațiilor de stocare a energiei sau a altor resurse ca alternativă la extinderea sistemului, precum și consumul preconizat, schimburile comerciale cu alte țări și planurile de investiții privind rețelele la nivelul Uniunii Europene și rețelele regionale, precum și țintele asumate de România pentru realizarea obiectivului global al Uniunii Europene."

50. **La articolul 35, după alineatul (3) se introduc șase noi alineate, alineatele (4)—(9), cu următorul cuprins:**

„(4) ANRE evaluează dacă planul de dezvoltare a rețelei pe 10 ani abordează toate necesitățile de investiții identificate pe parcursul procesului de consultare și dacă este conform cu planul neobligatoriu la nivelul Uniunii Europene de dezvoltare a rețelei pe 10 ani. În cazul în care există îndoieli cu privire la conformitatea cu planul la nivelul Uniunii Europene de dezvoltare a rețelei, ANRE consultă ACER. ANRE poate solicita operatorului de transport și de sistem să își modifice planul de dezvoltare a rețelei pe 10 ani. ANRE examinează coerența planului de dezvoltare a rețelei pe 10 ani cu planul național privind energia și clima transmis către Comisia Europeană.

(5) ANRE monitorizează și evaluează punerea în aplicare a planului de dezvoltare a rețelei pe 10 ani.

(6) În situațiile în care operatorul de transport și de sistem, din rațiuni diferite de cele imperioase, asupra cărora nu deține niciun control, nu execută o investiție care, în conformitate cu planul de dezvoltare a rețelei pe 10 ani, trebuia executată în următorii trei ani, ANRE are obligația să adopte cel puțin una dintre următoarele măsuri pentru a garanta executarea investiției în cauză, dacă investiția este încă relevantă pe baza celui mai recent plan de dezvoltare a rețelei pe 10 ani:

a) să solicite operatorului de transport și de sistem să execute investiția în cauză;

b) să organizeze o procedură de ofertare privind investiția în cauză, deschisă tuturor investitorilor;

c) să oblige operatorul de transport și de sistem să accepte o majorare de capital pentru a finanța investițiile necesare și pentru a permite unor investitori independenți să participe la capital.

(7) În cazul în care ANRE a recurs la competențele sale prevăzute la alin. (6) lit. b), aceasta poate obliga operatorul de transport și de sistem să accepte una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

a) finanțarea de către o parte terță;

b) construirea de către o parte terță;

c) realizarea noilor active de însuși operatorul în cauză;

d) exploatarea noului activ de însuși operatorul în cauză.

(8) Operatorul de transport și de sistem furnizează investitorilor toate informațiile necesare pentru realizarea investiției, conectează noile active la rețeaua de transport și, în general, depune toate eforturile pentru a facilita punerea în aplicare a proiectului de investiții. Măsurile relevante cu privire la finanțare fac obiectul aprobării de către ANRE.

(9) ANRE elaborează metodologiile necesare pentru recuperarea costurilor cu investițiile prevăzute la alin. (6), ce intră sub incidența reglementărilor relevante privind tarifele."

51. **La articolul 36, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 36. — (1) Operatorul de transport și de sistem prestează serviciul public de transport pentru toți utilizatorii rețelelor electrice de transport, în condiții nediscriminatorii, asigurând accesul la acestea oricărui solicitant, în condițiile legii, și evitând în special discriminarea în favoarea operatorilor economici afiliați, cu respectarea normelor și performanțelor prevăzute în

52. **La articolul 36, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(2) Operatorul de transport și de sistem poate să achiziționeze servicii și să tranzacționeze energie electrică pentru următoarele situații:

a) pentru acoperirea consumului în rețelele electrice proprii și în locurile de consum care îi aparțin, prin tranzacții pe piața angro sau pe piața cu amănuntul;

b) pentru menținerea echilibrului producție-consum, prin operațiuni de vânzare-cumpărare în piața de echilibrare, operațiuni de vânzare-cumpărare pe piața angro sau prin operațiuni de vânzare-cumpărare cu alți operatori de transport din țările vecine, conform reglementărilor în vigoare și reglementărilor adoptate la nivel european, deciziilor ACER și altele similare;

c) pentru asigurarea mecanismelor de cuplare a piețelor de energie electrică la care România este parte;

d) pentru tranzacționare în contrapartidă, redispecerizare, compensarea dezechilibrelor.

(3) Operatorul de transport și de sistem poate efectua operațiuni de vânzare-cumpărare de servicii de sistem cu operatorii de transport și de sistem din alte țări ale Uniunii Europene în baza reglementărilor europene care facilitează crearea și dezvoltarea piețelor regionale, cu producătorii sau clienții, conform reglementărilor emise de ANRE."

53. **La articolul 36, după alineatul (5) se introduc trei noi alineate, alineatele (5^1)—(5^3), cu următorul cuprins:**

„(5^1) Operatorului de transport și de sistem nu i se permite să refuze racordarea la rețea invocând costuri suplimentare generate de creșterea necesară a capacității elementelor de sistem în perimetrul imediat al punctului de racordare sau racordarea unei noi instalații de producere sau a unei noi instalații de stocare a energiei prin invocarea unor viitoare limitări posibile ale capacităților de rețea disponibile, de exemplu, congestia în părțile îndepărtate ale sistemului de transport. Operatorul de transport și de sistem furnizează toate informațiile necesare racordării.

(5^2) Operatorul de transport și de sistem poate să limiteze capacitatea de racordare garantată sau să ofere condiții de racordare supuse unor limitări operaționale pentru a asigura eficiența economică în ceea ce privește noi instalații de producere sau noi instalații de stocare a energiei, cu condiția ca aceste limitări să fi fost aprobate de ANRE.

(5^3) ANRE garantează faptul că toate limitările capacității de racordare garantate sau limitările operaționale se introduc pe baza unor proceduri transparente și nediscriminatorii și nu creează obstacole nejustificate la intrarea pe piață. Atunci când instalația de producere sau instalația de stocare a energiei suportă costurile legate de asigurarea racordării nelimitate, nu se aplică nicio limitare."

54. **La articolul 36 alineatul (7), după litera d) se introduc două noi litere, literele d^1) și d^2), cu următorul cuprins:**

„d^1) răspunde de asigurarea unui sistem electroenergetic sigur, fiabil și eficient;

d^2) asigură utilizarea tuturor serviciilor de sistem, inclusiv acelea oferite de consumul dispecerizabil și de instalațiile de stocare a energiei, în măsura în care acestea sunt disponibile;".

55. **La articolul 36 alineatul (7), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„e) achiziționează serviciile de sistem pentru stabilitatea frecvenței și califică producătorii, consumatorii dispecerizabili, operatorii de instalații de stocare a energiei și furnizorii de servicii de echilibrare pe baza unei proceduri proprii, aprobată

56. **La articolul 36 alineatul (7), literele g) și h) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„g) asigură alocarea capacităților de interconexiune, pune la dispoziția participanților piața de alocare de capacitate, colectează venituri rezultate din gestionarea congestiilor și efectuează plăți în temeiul mecanismului de compensare între operatorii de transport și de sistem în conformitate cu regulamentele europene acordând și gestionând accesul terților și oferind explicații motivate atunci când refuză un astfel de acces, fără să abuzeze, în situația vânzării sau a cumpărării de energie electrică de către operatori economici afiliați, de informațiile sensibile din punct de vedere comercial obținute de la terți în contextul acordării accesului la rețea, sub supravegherea ANRE;

h) exploatează, întreține și dezvoltă instalațiile de măsurare și contorizare a transferului de energie electrică prin rețelele electrice de transport și la interfața cu utilizatorii rețelelor electrice de transport care îi aparțin, instalațiile de măsurare și contorizare a energiei electrice produse în instalațiile utilizatorilor racordați la rețelele electrice de transport și amplasate în instalațiile utilizatorilor în situațiile prevăzute în reglementările ANRE, instalațiile de informatică și telecomunicații din rețelele electrice de transport aferente SEN;".

57. **La articolul 36 alineatul (7), litera j) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„j) asigură transmiterea rezultatelor măsurărilor de energie electrică conform reglementărilor ANRE în vederea realizării decontării dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, precum și accesul beneficiarilor serviciului de transport pentru verificarea grupurilor de măsurare, respectiv transmiterea la utilizatori a rezultatelor măsurătorilor de energie electrică produsă în instalațiile acestora;".

58. **La articolul 36 alineatul (7), litera o) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„o) elaborează, în condițiile legii, planul de apărare a SEN, respectiv planul de restaurare a SEN;".

59. **La articolul 36 alineatul (7), după litera s) se introduc șase noi litere, literele ș)—x), cu următorul cuprins:**

„ș) adoptă un cadru de cooperare și coordonare între centrele de coordonare regionale;

t) participă la evaluarea adecvării resurselor la nivel european și la nivel național, conform capitolului IV din Regulamentul (UE) 2019/943;

ț) digitalizează sistemele de transport;

u) gestionează datele, inclusiv cele privind dezvoltarea de sisteme de gestionare a datelor, de securitatea cibernetică și de protecție a datelor, sub rezerva normelor aplicabile și fără a aduce atingere competențelor altor autorități;

v) stabilește și publică proceduri transparente și eficiente privind racordarea nediscriminatorie la sistemul de transport a unor noi instalații de producere și a unor noi instalații de stocare a energiei, în acord cu reglementările ANRE. Procedurile respective sunt supuse aprobării ANRE;

x) colectează toate tarifele aferente sistemului de transport, inclusiv tarifele de acces la rețea și tarifele pentru servicii de sistem;".

60. **La articolul 36, după alineatul (7^1) se introduce un nou alineat, alineatul (7^2), cu următorul cuprins:**

„(7^2) În exercitarea atribuțiilor menționate la alin. (7), operatorul de transport și de sistem ține cont de recomandările formulate de centrele de coordonare regionale."

61. **La articolul 36, alineatele (9) și (10) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(9) Restricțiile în aprovizionarea cu energie electrică în situații de urgență trebuie să respecte criterii predefinite în ceea

transport și de sistem. Orice măsură de siguranță trebuie luată în strânsă colaborare și cu consultarea altor operatori de transport și de sistem implicați, cu respectarea contractelor bilaterale aplicabile, a acordurilor privind schimbul de informații, regulamentelor europene și a codurilor de rețea.

(10) Operatorul de transport și de sistem publică informațiile referitoare la propriile activități, necesare utilizatorilor de rețea, conform reglementărilor ANRE, prevederilor europene, în vederea asigurării accesului eficient la rețea, a unei concurențe efective și a funcționării eficiente a pieței de energie, păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial pe care le-au obținut în cursul desfășurării activității, inclusiv a celor obținute de la terți în contextul acordării sau al negocierii accesului la rețea, și nu divulgă nicio informație sensibilă din punct de vedere comercial către celelalte părți ale operatorului economic, cu excepția cazului în care acest lucru se impune în vederea încheierii unei tranzacții comerciale."

62. **La articolul 36, după alineatul (14) se introduc cinci noi alineate, alineatele (15)—(19), cu următorul cuprins:**

„(15) Pentru îndeplinirea obligației menționate la alin. (7) lit. e), operatorul de transport și de sistem achiziționează servicii de echilibrare, cu respectarea următoarelor condiții:

a) utilizarea unor proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață, conforme cu Regulamentul (UE) 2017/2.195, cu Regulamentul (UE) 2019/943 și cu reglementările ANRE;

b) cu participarea operatorilor economici din domeniul energiei electrice și a participanților la piață care îndeplinesc condițiile de calificare tehnică, inclusiv a participanților la piață care oferă energie din surse regenerabile, a participanților la piață care oferă servicii de consum dispecerizabil, a operatorilor de instalații de stocare a energiei și a participanților la piață implicați în agregare. ANRE și operatorul de transport și de sistem, în strânsă colaborare cu toți participanții la piață, stabilesc cerințele tehnice de participare la piețele respective, pe baza caracteristicilor tehnice ale respectivelor piețe.

(16) Operatorul de transport și de sistem achiziționează serviciile de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței de la oricare participant la piață, inclusiv participanții la piață care oferă energie din surse regenerabile, participanții la piață care oferă servicii de consum dispecerizabil, operatorii instalațiilor de stocare a energiei și participanții la piață angajați în agregare, în conformitate cu proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață, aprobate de ANRE, în conformitate cu prevederile alin. (15), cu excepția cazului în care a solicitat și ANRE a acordat o derogare datorită faptului că a apreciat că furnizarea pe piață de servicii care nu au ca scop stabilitatea frecvenței nu este eficientă din punct de vedere economic.

(17) Achiziția serviciilor de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței nu se aplică componentelor de rețea complet integrate.

(18) Operatorul de transport și de sistem se coordonează cu operatorii de distribuție pentru a asigura utilizarea optimă a resurselor, pentru a asigura funcționarea sigură și eficientă a sistemului și pentru a facilita dezvoltarea pieței.

(19) Operatorul de transport și de sistem este remunerat în mod adecvat pentru achiziționarea serviciilor de sistem pentru a i se permite să recupereze cel puțin costurile corespunzătoare rezonabile, inclusiv cheltuielile necesare pentru tehnologia informației și comunicațiilor și costurile infrastructurii."

63. **La articolul 41, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Persoanele care exercită în cadrul operatorului de transport și de sistem funcții relevante în temeiul cărora au avut acces la informații comerciale sensibile au obligația de a păstra confidențialitatea acestora și nu pot ocupa funcții similare în furnizării de energie electrică, pe o perioadă de minimum 4 ani de la data încetării raporturilor contractuale cu operatorul de transport și de sistem, potrivit clauzelor prevăzute și reglementate în contractul individual de muncă."

64. **Articolul 43 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Operatorul desemnat al pieței de energie electrică

Art. 43. — (1) Operatorul desemnat al pieței de energie electrică asigură organizarea și administrarea pieței cuplate intrazilnice și a pieței cuplate pentru ziua următoare.

(2) Operatorului desemnat al pieței de energie electrică nu îi este permisă divulgarea informațiilor legate de tranzacțiile de energie electrică pe care le deține, obținute pe parcursul activității sale altfel decât în condițiile legii.

(3) Prețurile și cantitățile stabilite în urma tranzacțiilor efectuate pe piața intrazilnică și pe piața pentru ziua următoare se fac publice conform reglementărilor ANRE.

(4) Operatorul desemnat al pieței de energie electrică are dreptul să perceapă tarife corespunzătoare serviciilor prestate pentru realizarea activităților prevăzute la alin. (1).

(5) Operatorul desemnat al pieței de energie electrică are dreptul să își recupereze prin tarife costurile suportate, în cazul în care acestea sunt efectuate în mod eficient, sunt rezonabile și proporționale.

(6) Tarifele practicate de operatorul desemnat al pieței de energie electrică, menționate la alin. (4) și (5), se stabilesc pe baza metodologiei aprobate și publicate de ANRE. În calculul acestora vor fi luate în considerare costurile justificate ale activităților respective, precum și o cotă rezonabilă de profit."

65. **La articolul 45 alineatul (1), după litera a) se introduce o nouă literă, litera a^1), cu următorul cuprins:**

„a^1) asigură achiziționarea, montarea, sigilarea, verificarea, citirea și, dacă este cazul, înlocuirea grupurilor de măsurare a energiei electrice produse, amplasate în instalațiile utilizatorilor, conform reglementărilor ANRE;".

66. **La articolul 45 alineatul (1), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„c) elaborează, prin consultare cu utilizatorii relevanți ai rețelei și cu operatorul de transport și de sistem, un plan transparent de dezvoltare a rețelei electrice de distribuție, care va fi publicat împreună cu rezultatele procesului de consultare publică cel puțin la fiecare doi ani și prezentat ANRE spre aprobare, însoțit de rezultatele procesului de consultare publică. Planul de dezvoltare a rețelei electrice de distribuție oferă transparență în privința serviciilor de flexibilitate necesare pe termen mediu și lung și stabilește cel puțin investițiile planificate pentru următorii cinci—zece ani, punând un accent deosebit pe infrastructura de distribuție principală necesară pentru a racorda noile capacități de producere și noii consumatori, inclusiv punctele de reîncărcare pentru vehiculele electrice. Planul de dezvoltare a rețelei electrice de distribuție include, dar fără a se limita la utilizarea consumului dispecerizabil, a eficienței energetice, a instalațiilor de stocare a energiei sau a altor resurse pe care trebuie să le utilizeze operatorul de distribuție ca alternativă la extinderea sistemului;".

67. **La articolul 45 alineatul (1), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„e) difuzează, în mod nediscriminatoriu, în conformitate cu normele privind protecția datelor, informațiile referitoare la propriile activități, necesare utilizatorilor de rețea, nefiindu-i permisă divulgarea informațiilor comerciale cu caracter confidențial obținute pe parcursul activității sale. În acest sens, programul de conformitate menționat la art. 48 alin. (2) lit. d) trebuie să cuprindă măsuri specifice pentru a exclude accesul discriminatoriu la date al părților eligibile, după cum se prevede

68. **La articolul 45 alineatul (1), după litera g) se introduc cinci noi litere, literele h)—l), cu următorul cuprins:**

„h) achiziționează produse și servicii necesare în vederea exploatării eficiente, fiabile și sigure a rețelei electrice de distribuție, precum și în vederea măsurării energiei electrice produse din surse regenerabile de energie în instalațiile utilizatorilor. Normele adoptate de către operatorul de distribuție în acest scop sunt obiective, transparente și nediscriminatorii și sunt elaborate în coordonare cu operatorul de transport și de sistem și cu alți participanți la piață relevanți. Clauzele și condițiile, inclusiv normele și tarifele, după caz, aplicabile furnizării de astfel de produse și prestării de astfel servicii de către operatorii de distribuție se stabilesc în mod nediscriminatoriu și au în vedere costurile și se publică pe pagina de internet a operatorului de distribuție;

i) în îndeplinirea atribuțiilor menționate la lit. h), operatorul de distribuție achiziționează serviciile de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței și care sunt necesare pentru rețeaua sa, conform unor proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață, cu excepția cazului în care ANRE a determinat că prestarea bazată pe piață a serviciilor de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței nu este rentabilă și a acordat o derogare. Obligația de a achiziționa servicii de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței nu se aplică componentelor de rețea complet integrate;

j) cooperează cu operatorul de transport și de sistem, în conformitate cu art. 57 din Regulamentul (UE) 2019/943 și cu art. 182 din Regulamentul (UE) 2017/1.485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice, pentru participarea efectivă la piețele cu amănuntul, la piețele angro și la piețele de echilibrare a participanților la piață racordați la rețeaua lor. Prestarea de servicii de echilibrare care rezultă din resurse situate în rețeaua electrică de distribuție este convenită cu operatorul de transport și de sistem;

k) aprobă racordarea la rețelele electrice de distribuție a punctelor de reîncărcare private și cu acces public, conform reglementărilor ANRE;

l) acționează ca un facilitator de piață neutru în achiziționarea energiei pe care o folosește pentru a acoperi pierderile de energie din sistem, conform unor proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață, cu respectarea reglementărilor ANRE;”.

69. **La articolul 45, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:**

„(1¹) Operatorului de distribuție nu i se permite să dețină, să dezvolte, să administreze sau să exploateze puncte de reîncărcare pentru vehicule electrice, cu excepția cazului în care operatorul de distribuție deține puncte de reîncărcare exclusiv pentru uz propriu.”

70. **La articolul 45, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. h) și i), operatorul de distribuție va asigura condițiile pentru participarea efectivă a tuturor participanților la piață, pe baza unor proceduri transparente și nediscriminatorii, cu respectarea mecanismelor concurențiale aprobate de ANRE. De asemenea, operatorul de distribuție poate participa la piața angro de energie electrică numai pentru tranzacții necesare acoperirii consumului propriu tehnologic aferent rețelelor electrice de distribuție și pentru locurile de consum proprii pe baza unor proceduri transparente și nediscriminatorii, cu respectarea mecanismelor concurențiale aprobate de ANRE.”

71. **La articolul 45, după alineatul (6) se introduc șase noi alineate, alineatele (7)—(12), cu următorul cuprins:**

„(7) Prin derogare de la alin. (1¹), ANRE poate permite sau să exploateze puncte de reîncărcare pentru vehicule electrice numai dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) în urma unei proceduri de licitație deschise, transparente și nediscriminatorii, supuse revizuirii și aprobării de către ANRE, fie nu li s-a atribuit altor părți dreptul de a deține, de a dezvolta, de a administra sau de a exploata puncte de reîncărcare pentru vehiculele electrice, fie aceste alte părți nu pot furniza respectivele servicii la un cost rezonabil și în timp util;

b) ANRE a efectuat o analiză ex-ante a condițiilor procedurii de licitație în temeiul lit. a) și și-a dat aprobarea;

c) operatorul de distribuție exploatează punctele de reîncărcare pe baza accesului la rețea al terților în conformitate cu art. 25 și nu face discriminări între utilizatorii sau categoriile de utilizatori ai rețelei, în special în favoarea întreprinderilor sale conexe.

(8) ANRE poate redacta orientări sau clauze de achiziții pentru a ajuta operatorii de distribuție să asigure o procedură de licitație corectă.

(9) În cazul implementării condițiilor prevăzute la alin. (7), ANRE efectuează, la intervale regulate sau cel puțin la fiecare cinci ani, o consultare publică pentru a reevalua eventualul interes al altor părți de a deține, de a dezvolta, de a exploata sau de a administra puncte de reîncărcare pentru vehiculele electrice. În cazul în care consultarea publică arată că există părți terțe care pot deține, dezvolta, exploata sau administra astfel de puncte, ANRE asigură încetarea treptată a activităților desfășurate de operatorii de distribuție în acest domeniu, sub rezerva finalizării cu succes a unei proceduri de licitație menționate la alin. (7) lit. a). În condițiile procedurii respective, ANRE poate permite operatorului de distribuție să recupereze valoarea reziduală a investiției în infrastructura de reîncărcare.

(10) În cazul clientului final casnic, în vederea emiterii facturii de regularizare, operatorul de distribuție are obligația de a asigura citirea indexului grupului de măsurare al clientului la un interval de timp de maximum 3 luni.

(11) În cazul schimbării furnizorului/agregatorului de către clientul final, operatorul de rețea are obligația efectuării citirii indexului echipamentului de măsurare și transmiterii datelor de consum furnizorului/agregatorului actual și noului furnizor/agregator în perioada cuprinsă între data transmiterii notificării de schimbare a furnizorului și data schimbării efective a furnizorului în cazul în care clientul final nu transmite indexul autocitit până la data stabilită conform reglementărilor ANRE.

(12) Formatul de prezentare a datelor și procedura de acces al furnizorilor, al agregatorilor și al consumatorilor la aceste date sunt reglementate de ANRE. Nu se pot percepe costuri suplimentare în sarcina clienților pentru acest serviciu.”

72. **După articolul 45 se introduce un nou articol, articolul 45¹, cu următorul cuprins:**

„Stimulente pentru utilizarea flexibilității în rețelele de distribuție

Art. 45¹. — (1) ANRE elaborează cadrul de reglementare prin care operatorii de distribuție sunt stimulați să achiziționeze servicii de flexibilitate, inclusiv gestionarea congestiilor în regiunile pe care le deservesc, în vederea îmbunătățirii eficienței în ceea ce privește exploatarea și dezvoltarea sistemului de distribuție.

(2) Operatorii de distribuție pot achiziționa serviciile prevăzute la alin. (1) de la entitățile care oferă servicii de producere distribuită, de consum dispecerizabil sau de stocare a energiei și promovează luarea unor măsuri de eficiență energetică, în cazul în care aceste servicii reduc în mod eficient din punctul de vedere al costurilor necesitatea de modernizare sau de înlocuire a capacităților de energie electrică și susțin

(3) Operatorii de distribuție achiziționează serviciile prevăzute la alin. 1 conform unor proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață, conform reglementărilor ANRE.

(4) ANRE elaborează specificațiile pentru serviciile de flexibilitate achiziționate și, după caz, produsele de piață standardizate pentru astfel de servicii cel puțin la nivel național.

(5) Operatorii de distribuție schimbă între ei toate informațiile necesare și se coordonează cu operatorii de transport și de sistem pentru a asigura o utilizare optimă a resurselor, pentru a asigura funcționarea eficientă și sigură a sistemului și pentru a facilita dezvoltarea pieței.

(6) Operatorii de distribuție sunt remunerați în mod adecvat pentru achiziționarea unor astfel de servicii pentru a le permite să recupereze cel puțin costurile rezonabile corespunzătoare, inclusiv cheltuielile cu tehnologiile de informare și comunicare necesare și costurile cu infrastructura."

73. **La articolul 46, alineatul (2^2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2^2) În cazul în care proprietarul unei rețele de distribuție de interes public aflate în zona de concesiune a unui operator de distribuție concesionar intenționează să înstrăineze rețeaua de distribuție sau în situația prevăzută la alin. (2), acesta are obligația de a face o ofertă de vânzare operatorului de distribuție concesionar, la o valoare justificată care nu poate depăși valoarea netă contabilă a activelor componente. În cazul în care valoarea nu poate fi demonstrată prin documente contabile, proprietarul rețelei poate solicita certificarea valorii acesteia de un expert autorizat independent care ia în considerare și starea tehnică a acesteia."

74. **La articolul 46, după alineatul (2^2) se introduce un nou alineat, alineatul (2^3), cu următorul cuprins:**

„(2^3) Operatorul de distribuție concesionar are obligația de a achiziționa pe criterii de eficiență economică luând în considerație și starea tehnică, conform reglementărilor ANRE, strict elementele de rețea necesare asigurării continuității alimentării cu energie electrică a consumatorilor deja racordați în termen de 120 de zile de la data comunicării de proprietar a valorii de achiziție."

75. **După articolul 46 se introduce un nou articol, articolul 46^1, cu următorul cuprins:**

„Art. 46^1. — (1) Operatorii de distribuție nu au dreptul să dețină, să dezvolte, să administreze și să exploateze instalațiile de stocare a energiei.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), ANRE poate permite operatorilor de distribuție să dețină, să dezvolte, să administreze sau să exploateze instalații de stocare a energiei care sunt componente de rețea complet integrate și au fost aprobate de către ANRE sau dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) în urma unei proceduri de licitație deschisă, transparentă și nediscriminatorie, supusă revizuirii și aprobării de către ANRE, nu li s-a atribuit altor părți dreptul de a deține, de a dezvolta, de a administra sau de a exploata astfel de instalații sau aceste alte părți nu pot furniza respectivele servicii la un cost rezonabil și în timp util;

b) astfel de instalații sunt necesare pentru ca operatorii de distribuție să își îndeplinească obligațiile care le revin în temeiul prezentei legi în vederea exploatării eficiente, fiabile și sigure a sistemului de distribuție, iar instalațiile nu sunt utilizate pentru a cumpăra sau vinde energie electrică pe piețele de energie electrică;

c) ANRE a evaluat necesitatea unei astfel de excepții și a efectuat o evaluare a procedurii de licitație, inclusiv a condițiilor respectivei proceduri, și și-a dat aprobarea. ANRE poate redacta orientări sau clauze de achiziții pentru a ajuta operatorii de

(3) ANRE efectuează, la intervale regulate sau cel puțin la fiecare cinci ani, o consultare publică cu privire la instalațiile existente de stocare a energiei pentru a evalua eventuala disponibilitate și eventualul interes de a investi în astfel de instalații. Atunci când consultarea publică, evaluată de ANRE, arată că există părți terțe care pot deține, dezvolta, exploata sau administra astfel de instalații în mod eficace din punctul de vedere al costurilor, ANRE asigură încetarea treptată a activităților desfășurate de operatorii de distribuție în acest domeniu în termen de 18 luni. În condițiile acestei proceduri, ANRE poate permite operatorilor de distribuție să primească o compensație rezonabilă, în special pentru a recupera valoarea reziduală a investiției realizate de aceștia în instalațiile de stocare a energiei.

(4) Prevederile alin. (3) nu se aplică în cazul componentelor de rețea complet integrate sau pentru perioada de amortizare obișnuită a noilor instalații de stocare în baterii pentru care se ia o decizie finală privind investiția până la 4 iulie 2019, cu condiția ca astfel de instalații de stocare în baterii:

a) să fie conectate la rețea în următorii doi ani;

b) să fie integrate în sistemul de distribuție;

c) să fie utilizate exclusiv pentru restabilirea instantanee reactivă a securității rețelei în caz de situații neprevăzute în rețea, dacă o astfel de măsură de restabilire începe imediat și se încheie în momentul în care redispecerizarea regulată poate rezolva situația;

d) să nu fie utilizate pentru a cumpăra sau vinde energie electrică pe piețele de energie electrică, inclusiv pentru echilibrare."

76. **La articolul 48 alineatul (2), literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„a) persoanele cu funcție de conducere ale unui operator de distribuție nu pot face parte din structurile întreprinderii integrate din domeniul energiei electrice, care răspund, direct sau indirect, de gestionarea zilnică a activităților de producere, distribuție sau furnizare a energiei electrice;

b) trebuie luate măsurile corespunzătoare pentru a asigura faptul că interesele profesionale ale persoanelor cu funcție de conducere ale operatorului de distribuție sunt luate în considerare astfel încât aceste persoane să aibă posibilitatea de a acționa independent;".

77. **La articolul 50, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Operatorului unui sistem de distribuție închis nu i se aplică:

a) obligațiile de a cumpăra energia electrică pe care o folosește pentru a acoperi consumul propriu tehnologic și serviciile de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței din sistemul său, conform unor proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață;

b) obligația ca tarifele sau metodologiile care stau la baza calculării acestora să fie aprobate înainte de intrarea în vigoare;

c) obligația de a achiziționa servicii de flexibilitate prevăzută la art. 45^1 și de la obligația, prevăzută la art. 45 alin. (1) lit. c), ca operatorul de distribuție să își dezvolte sistemele de distribuție pe baza unor planuri de dezvoltare a rețelei;

d) obligația prevăzută la art. 45 alin. (1^1) de a nu deține, dezvolta, administra sau exploata puncte de reîncărcare pentru vehicule electrice;

e) obligația prevăzută la art. 46^1 alin. (1) de a nu deține, dezvolta, administra sau exploata instalații de stocare a energiei;".

78. **La articolul 50, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(5) În cazul în care apreciază că sistemul de distribuție pe care îl exploatează se încadrează într-un sistem de distribuție

prin decizie a sistemului de distribuție respectiv ca fiind sistem de distribuție închis. ANRE confirmă prin decizie încadrarea unui sistem de distribuție ca fiind sistem de distribuție închis dacă sunt îndeplinite cerințele prevăzute la alin. (1) și (4)."

79. **La articolul 51, alineatele (3^2)—(3^5) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(3^2) Operatorul de distribuție are obligația să asigure, în limita planurilor anuale de investiții, finanțarea și realizarea lucrărilor de modernizare/extindere a rețelei electrice de distribuție în vederea racordării tuturor solicitanților aflați în perimetrul concesionat, în condiții de eficiență economică. Operatorii de distribuție întocmesc planurile anuale de investiții luând în considerare și solicitările UAT privind planurile de dezvoltare regională sau locală și de urbanism.

(3^3) Prin excepție de la prevederile alin. (3^2) și în conformitate cu prevederile reglementărilor ANRE, solicitanții pot asigura finanțarea lucrărilor de extindere a rețelei electrice de distribuție, urmând ca, la finalizarea lucrărilor, operatorul de distribuție să returneze suma cuvenită, într-o perioadă de timp stabilită, conform reglementărilor ANRE, luând în considerare prevederile alin. (3^1) și (3^2).

(3^4) Pentru cererile de racordare și branșare ale solicitanților, operatorul de distribuție are obligația ca, în conformitate cu reglementările ANRE, să elibereze solicitantului un aviz tehnic de racordare cuprinzând soluția tehnică de racordare. Solicitantul are dreptul de a alege liber orice operator economic autorizat de către ANRE pentru proiectarea și execuția racordării și/sau branșamentului. Pentru asigurarea calității lucrărilor de execuție și punerea în funcțiune a racordului/branșamentului, solicitantul sau operatorul economic desemnat de solicitant pentru proiectare/execuție are obligația încheierii unui contract de racordare cu operatorul de distribuție. Punerea în funcțiune a racordului/branșamentului și montarea aparatelor/echipamentelor de măsură se va realiza în termenele și condițiile prevăzute de reglementările ANRE.

(3^5) În cazul clienților casnici care se racordează rețeaua de joasă operatorul de distribuție va rambursa solicitantului contravaloarea efectivă a lucrărilor de proiectare și execuție a branșamentului, până la o valoare medie a unui branșament, stabilită conform unei metodologii aprobate de ANRE. Activele rezultate ca urmare a lucrărilor de racordare intră în proprietatea operatorului de distribuție de la momentul punerii în funcțiune, prin efectul prezentei legi, la valoarea rambursată clientului casnic. Aceste active sunt recunoscute de către ANRE ca parte din baza de active reglementate în cazul în care data rambursării integrale coincide cu data punerii în funcțiune a instalației de racordare. În valoarea medie a branșamentului nu se includ costurile cu refacerea infrastructurii edilitare."

80. **La articolul 51, după alineatul (3^5) se introduce un nou alineat, alineatul (3^6), cu următorul cuprins:**

„(3^6) În cazul clienților noncasnici, contravaloarea lucrărilor de racordare, inclusiv a celor de proiectare a racordului/branșamentului, realizate conform alin. (3^4), se suportă integral de către aceștia. Activele rezultate ca urmare a lucrărilor de racordare intră în patrimoniul operatorului de distribuție de la momentul punerii în funcțiune, prin efectul prezentei legi, fără a fi recunoscute de ANRE ca parte din baza activelor reglementate."

81. **Articolul 52 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Furnizarea energiei electrice

Art. 52. — (1) Pentru furnizarea energiei electrice la clienți se încheie un contract, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(2) Furnizorii sunt liberi să stabilească prețul la care furnizează energia electrică clienților, cu excepția situațiilor

(3) Energia electrică furnizată clientului se facturează de către furnizor, conform reglementărilor emise de ANRE și prevederilor legale în vigoare.

(4) Sunt interzise consumul și furnizarea de energie electrică fără încheierea contractului de furnizare, cu excepția situațiilor reglementate în acest sens de către ANRE;".

82. **Articolul 53 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Furnizorul de ultimă instanță

Art. 53. — (1) Furnizorii de ultimă instanță se desemnează de către ANRE dintre furnizorii existenți pe piața de energie, prin mecanisme concurențiale, pe baza unui regulament care stabilește modalitățile și criteriile de selecție a acestora.

(2) Furnizorul de ultimă instanță asigură conform reglementărilor emise de ANRE furnizarea energiei electrice clienților finali care nu mai au asigurată furnizarea de energie electrică din nicio altă sursă ca urmare a faptului că furnizorul se află în situația de a i se retrage licența de furnizare în cursul desfășurării activității sau în orice altă situație identificată de ANRE în care clienții finali nu au asigurată furnizarea de energie electrică din nicio altă sursă, cu excepția clienților deconectați pentru sustragere de energie electrică ori neplată, conform reglementărilor emise de ANRE.

(3) Furnizarea energiei electrice de către furnizorii de ultimă instanță se realizează pe bază de contracte elaborate și aprobate de ANRE.

(4) Trecerea unui client aflat în una din situațiile prevăzute la alin. (2) la furnizorul de ultimă instanță se face conform reglementărilor emise de ANRE, fără a fi necesară semnarea unui contract de furnizare.

(5) În cazul schimbării furnizorului ca urmare a trecerii la furnizorul de ultimă instanță în condițiile prevăzute la alin. (2), operatorul rețelei la care este racordat locul de consum va asigura continuitatea în alimentarea cu energie electrică a acestuia, iar energia electrică și serviciile aferente furnizării în aceste condiții vor fi suportate prin intermediul furnizorului de ultimă instanță."

83. **Articolul 54 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Serviciul universal

Art. 54. — (1) Serviciul universal se asigură de către furnizorii de energie electrică pe bază de contract-cadru elaborat și aprobat de către ANRE.

(2) Furnizorii de energie electrică care au încheiate contracte în piața concurențială cu clienți casnici au obligația de a publica, conform reglementărilor ANRE, oferte de serviciu universal și de a încheia contracte de furnizare a energiei electrice în cazul în care primesc o solicitare în acest sens de la un client care are dreptul la serviciul universal."

84. **Articolele 55 și 56 se abrogă.**

85. **La articolul 57, alineatul (1^1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1^1) Furnizorul este obligat să înființeze puncte unice de contact, fizice sau virtuale, care să asigure clienților finali modalități adecvate de informare cu privire la drepturile acestora, la legislația în vigoare, la căile de soluționare a litigiilor în cazul unor cereri, plângeri, sesizări, reclamații sau contestații. Punctele unice de contact pot face parte din punctele de informare generală a clienților finali și oferă clienților finali informații în mod gratuit."

86. **La articolul 57, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2^1), care va avea următorul cuprins:**

„(2^1) Furnizorul trebuie să ofere clienților finali opțiunea de a primi/accesa electronic facturi și informații de facturare, precum și modalități flexibile de efectuare a plăților propriu-zise ale

87. **La articolul 57, alineatele (5)—(7) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(5) Furnizorul pune la dispoziția clienților datele privind consumul într-un format ușor de înțeles și armonizat la nivel național, conform reglementărilor emise de ANRE.

(6) Furnizorul are obligația să achiziționeze energie electrică astfel încât să asigure acoperirea consumului clienților săi.

(7) Furnizorul este obligat ca în relația cu clientul final să nu utilizeze practici comerciale incorecte sau înșelătoare. În cazul utilizării unor practici incorecte sau înșelătoare în relația cu clienții noncasnici ANRE este autoritatea competentă pentru constatarea și sancționarea faptelor contravenționale. În vederea punerii în aplicare a dispozițiilor prezentului alineat, ANRE se raportează la dispozițiile art. 1—9 și anexei nr. 1 din Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 28 decembrie 2007, cu modificările și completările ulterioare."

88. **La articolul 57, după alineatul (7) se introduc nouă noi alineate, alineatele (8)—(16), cu următorul cuprins:**

„(8) Furnizorul este obligat să furnizeze clienților finali informații referitoare la avantajele, costurile și riscurile pe care le prezintă contractele de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice, inclusiv cu privire la necesitatea de a avea un sistem de contorizare inteligentă.

(9) Furnizorul este obligat să obțină acordul clientului final anterior trecerii acestuia la un contract de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice.

(10) Furnizorul este obligat să transmită ANRE ofertele de furnizare de energie electrică, atât ofertele-tip pentru clienții casnici și microîntreprinderi, cât și ofertele cu prețuri dinamice.

(11) Furnizorul este obligat să informeze cel puțin clienții casnici și microîntreprinderile cu un consum anual estimat sub 100.000 kWh, prin intermediul facturilor sau în documente anexate acestora sau prin alte mijloace de comunicare agreate cu privire la existența instrumentului de comparare a ofertelor furnizorilor, inclusiv a ofertelor de contracte de furnizare a energiei electrice pus la dispoziție de către ANRE.

(12) Pentru a permite clienților finali să compare mai multe oferte, furnizorul de energie electrică trebuie să prezinte oferte-tip cel puțin pentru clienții prevăzuți la alin. (11).

(13) Furnizorul este obligat să comunice clienților informațiile prevăzute la art. 58 alin. (2) înainte de încheierea sau de confirmarea contractului.

(14) Furnizorul este obligat să asigure clienților finali un sistem de gestionare a plângerilor simplu, echitabil și prompt.

(15) În cazul clientului final casnic, furnizorul este obligat să emită facturi de regularizare a consumului la un interval de maximum 3 luni, în baza datelor de consum comunicate de către operatorul de distribuție.

(16) Furnizorul este obligat să asigure clienților finali un standard ridicat de furnizare conform reglementărilor ANRE."

89. **La articolul 58, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Furnizorul are obligația să răspundă în scris la o solicitare de transmitere a unei oferte de furnizare la termenele prevăzute în standardul de performanță pentru activitatea de furnizare aprobat de ANRE. În cazul transmiterii unei oferte, aceasta va conține, într-o manieră vizibilă și într-un limbaj simplu și concis, un rezumat al condițiilor contractuale cheie, inclusiv, dar fără a se limita la informații cu privire la prețul de furnizare, termenii de plată și data-limită de încheiere a contractului de

90. **La articolul 58, după alineatul (1^1) se introduce un nou alineat, alineatul (1^2), cu următorul cuprins:**

„(1^2) În cazul în care contractele de furnizare sunt încheiate prin intermediari, informațiile referitoare la aspectele prevăzute la alin. (2) vor fi furnizate clienților finali înainte de încheierea contractului."

91. **La articolul 58, alineatul (3) se abrogă.**

92. **La articolul 58, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(5) Furnizorul este îndreptățit să solicite unui client final constituirea de garanții financiare pentru o perioadă de consum echivalent de maximum un an în cazul constatării, conform prevederilor legale în vigoare, a unor acțiuni menite să denatureze în orice fel indicațiile echipamentelor de măsurare sau să sustragă energia electrică prin ocolirea echipamentelor de măsurare."

93. **După articolul 59 se introduce un nou articol, articolul 59^1, cu următorul cuprins:**

„(1) Furnizorul de energie electrică are obligația să emită facturi care să cuprindă informații concrete, clare, transparente, complete, lizibile și ușor de înțeles, care să permită clienților finali să își ajusteze consumul și să compare ofertele de furnizare de energie electrică.

(2) La cerere, clienții finali primesc o explicație clară și ușor de înțeles a modului de calculare a facturii, în special în cazul în care facturile nu sunt bazate pe consumul real.

(3) Clienții finali au dreptul să primească, gratuit, facturile și informațiile de facturare.

(4) Furnizorul trebuie să includă în factura emisă clientului final cel puțin informațiile stabilite de către ANRE în conformitate cu prevederile anexei I din Directiva (UE) 2019/944."

94. **La articolul 61, după alineatul (7) se introduc două noi alineate, alineatele (8) și (9), cu următorul cuprins:**

„(8) Clienții finali au obligația să contribuie, în mod transparent și nediscriminatoriu, la costurile asociate introducerii sistemelor de măsurare inteligentă, conform reglementărilor ANRE.

(9) În vederea emiterii facturilor de regularizare conform prevederilor art. 57 alin. (15), clientul final casnic are obligația de a permite accesul reprezentantului operatorului de distribuție la grupul de măsurare."

95. **La articolul 62 alineatul (1), după litera a) se introduce o nouă literă, litera a^1), cu următorul cuprins:**

„a^1) să participe inclusiv acei clienți finali care oferă consum dispecerizabil prin agregare, pe toate piețele de energie electrică, alături de producători, într-un mod nediscriminatoriu;".

96. **La articolul 62 alineatul (1), după litera f) se introduce o nouă literă, litera f^1), cu următorul cuprins:**

„f^1) să acționeze, individual sau în comun, în calitate de clienți activi, conform reglementărilor emise de ANRE;".

97. **La articolul 62 alineatul (1), literele g), h) și h^1) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„g) să achiziționeze energia electrică de la un furnizor de energie, indiferent de statul membru în care este înregistrat furnizorul, cu condiția să respecte normele aplicabile de comercializare și de echilibrare stabilite pe teritoriul României;

h) să își schimbe furnizorul sau participantul la piață implicat în agregare, cu respectarea condițiilor/clauzelor contractuale, în termen de maximum 21 de zile de la inițierea acesteia, iar nu mai târziu de anul 2026 procesul tehnic de schimbare a furnizorului se va realiza în 24 de ore și în orice zi lucrătoare, conform unei proceduri aprobate de ANRE;

h^1) să li se notifice în mod corespunzător orice intenție de modificare a condițiilor/clauzelor contractuale și să fie informați, în momentul notificării, cu privire la dreptul de a înceta contractul

modificări ale prețului de furnizare notificate de către furnizor. Furnizorul și, după caz, alți operatori economici care au dreptul să încheie contracte bilaterale cu clienții finali notifică clienților orice modificare a tarifelor/prețurilor, în mod direct și în timp util, cu cel puțin treizeci de zile înainte de intrarea în vigoare a ajustării. În cazul în care contractul prevede o modificare viitoare a produsului sau a prețului ori o reducere, acest lucru se indică pe factură, împreună cu data de la care are loc modificarea;".

98. **La articolul 62 alineatul (1), litera h[8]) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„h[8]) să dețină datele privind consumul propriu și să poată acorda acces la datele de măsurare, prin înțelegere explicită și în mod gratuit, oricărui furnizor licențiat/agregator. Operatorii de rețea sunt obligați să furnizeze aceste date furnizorului sau agregatorului în cauză. Formatul de prezentare a datelor și procedura de acces al furnizorilor, al agregatorilor și al consumatorilor la aceste date sunt reglementate de ANRE. Nu se pot percepe costuri suplimentare în sarcina clienților pentru acest serviciu;".

99. **La articolul 62 alineatul (1), după litera h[10]) se introduce o nouă literă, litera h[11]), cu următorul cuprins:**

„h[11]) să participe în cadrul unui sistem de schimbare colectivă a furnizorului;".

100. **La articolul 62 alineatul (1), litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(i) să cumpere energie electrică de la un furnizor la alegere și să încheie la alegere contracte cu unul sau mai mulți furnizori de energie în același timp, pentru un singur loc de consum, cu condiția de a se stabili punctele necesare de conectare și de măsurare;".

101. **La articolul 62 alineatul (1), după litera i) se introduc două noi litere, literele i[1]) și i[2]), cu următorul cuprins:**

„i[1]) să încheie contracte de energie electrică la prețuri dinamice, cu cel puțin un furnizor și cu oricare furnizor care are peste 200.000 de clienți finali, cu condiția să aibă un sistem de contorizare inteligentă;

i[2]) să primească informații despre avantajele, costurile și riscurile unor astfel de contracte de energie electrică la prețuri dinamice, inclusiv cu privire la necesitatea de a avea un sistem de contorizare inteligentă;".

102. **La articolul 62 alineatul (1), litera j) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„j) să supună soluționării ANRE divergențele rezultate din derularea contractelor încheiate în sectorul energiei electrice, inclusiv litigiile dintre participanții la piață implicați în agregare și alți participanți la piață, precum și cele rezultate din responsabilitatea pentru dezechilibre, în baza unor proceduri elaborate de ANRE;".

103. **La articolul 62 alineatul (1), după litera l) se introduc două noi litere, literele m) și n), cu următorul cuprins:**

„m) să încheie contracte de agregare cu participanții la piață implicați în agregare, inclusiv agregatori independenți, fiind deplin informați în prealabil cu privire la clauzele și condițiile contractuale oferite de aceștia, fără a fi necesar acordul furnizorului sau vreunui alt participant la piață. Furnizorul nu le poate impune clienților obligații, proceduri sau tarife tehnice și administrative discriminatorii în funcție de încheierea sau neîncheierea de către aceștia a unui contract cu un participant la piață implicat în agregare, nici nu poate impune plăți, sancțiuni sau alte restricții contractuale nejustificate în contractul de furnizare;

n) să primească gratuit, cel puțin o dată pentru fiecare perioadă de facturare, în cazul în care clientul solicită acest lucru, toate datele relevante referitoare la consumul dispecerizabil sau datele referitoare la energia electrică furnizată

104. **La articolul 62, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(3) Procedura prevăzută la alin. (1) lit. h) stabilește în principal etapele procesului de schimbare a furnizorului, datele ce pot fi solicitate de clientul final sau de noul furnizor în procesul de schimbare, obligativitatea operatorilor de sistem de furnizare a respectivelor date astfel încât să garanteze unui client care dorește să schimbe furnizorul, cu respectarea condițiilor contractuale, că această schimbare se poate realiza în termen de maximum 3 săptămâni de la inițierea acesteia;".

105. **La articolul 62, după alineatul (3) se introduc patru noi alineate, alineatele (4)—(7), cu următorul cuprins:**

„(4) Clienții casnici au dreptul să primească informații adecvate cu privire la alternativele de întrerupere a livrărilor de energie electrică cu suficient timp înainte de data prevăzută a întreruperii. Aceste măsuri alternative pot să privească surse de sprijin pentru evitarea întreruperii, sisteme de plată anticipată, audituri energetice, servicii de consultanță în domeniul energiei, planuri alternative de plată, consiliere pentru gestionarea datoriilor sau moratorii privind întreruperea și nu constituie un cost suplimentar pentru clienții care se confruntă cu riscul întreruperii.

(5) Clienții casnici, întreprinderile mici și microîntreprinderile au dreptul să schimbe furnizorul de energie electrică sau participantul la piață implicat în agregare, fără niciun comision de schimbare.

(6) Prin derogare de la prevederile alin. (5), furnizorii de energie electrică sau participanții la piață implicați în agregare pot percepe clienților finali comisioane pentru încetarea contractelor de furnizare a energiei electrice încheiate pe o durată determinată și cu prețuri fixe, în cazul rezilierii lor anticipate de către clientul final.

(7) Comisioanele de încetare prevăzute la alin. (6) trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) să fie comunicate în mod clar clientului înainte de încheierea contractului;

b) să fie prevăzute în contractul de furnizare pe care clientul l-a semnat;

c) să fie proporționale și să nu depășească suma pierderilor economice directe cauzate de client furnizorului sau participantului la piață implicat în agregare prin rezilierea contractului, inclusiv costurile oricărei investiții sau pachete de servicii deja furnizate clientului în temeiul contractului respectiv. Sarcina probei privind pierderile economice directe revine furnizorului sau participantului la piață implicat în agregare, iar respectarea de către furnizori sau participanții la piață implicați în agregare a principiilor de stabilire a comisioanelor prevăzute prin prezentul alineat este monitorizată de ANRE."

106. **Articolul 63 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Clienți activi**

Art. 63. — (1) Clienții activi au următoarele drepturi:

a) de a beneficia de aceleași drepturi și reguli de protecție a clienților ca acelea la care ar avea dreptul individual, fără să li se aplice obligații, proceduri și tarife tehnice sau administrative disproporționate sau discriminatorii și nici tarife de rețea care nu reflectă costurile;

b) să opereze fie direct, fie prin agregare;

c) să vândă energie electrică autoprodusă, inclusiv prin acorduri/contracte de cumpărare de energie electrică;

d) să participe la mecanisme de flexibilitate care permit modificarea modelelor de producere și/sau consum și la scheme de eficiență energetică;

e) să delege unui terț gestionarea instalațiilor necesare pentru desfășurarea activităților lor, inclusiv instalarea, exploatarea, prelucrarea datelor și întreținerea, fără ca tertul să

f) să beneficieze de aplicarea unor tarife de rețea transparente, nediscriminatorii și care reflectă costurile, calculate separat pentru energia electrică introdusă în rețea și pentru energia electrică consumată din rețea, conform reglementărilor ANRE, asigurându-se că acestea contribuie în mod adecvat și echilibrat la partajarea costurilor totale ale sistemului;

g) să dețină instalații de stocare a energiei.

(2) Clienții activi care dețin instalații de stocare a energiei electrice au următoarele drepturi, în conformitate cu reglementările ANRE:

a) să fie racordați la rețea, cu condiția ca toate condițiile necesare să fie îndeplinite, cum ar fi responsabilitatea în materie de echilibrare și măsurarea adecvată;

b) să nu li se aplice taxe duble și nici tarife de rețea pentru energia electrică stocată rămasă în spațiile lor sau atunci când furnizează servicii de flexibilitate operatorilor de sistem;

c) să nu li se aplice obligații sau taxe disproporționate aferente acordării licențelor;

d) să furnizeze mai multe servicii simultan, dacă acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic.

(3) Clienții activi au responsabilitatea din punct de vedere financiar pentru dezechilibrele pe care le produc în SEN; în acest sens, aceștia sunt părți responsabile cu echilibrarea sau deleagă responsabilitatea lor în materie de echilibrare."

107. **După articolul 63 se introduc două noi articole, articolele 63¹ și 63², cu următorul cuprins:**

„**Comunități de energie ale cetățenilor**

Art. 63¹. — (1) Participarea la o comunitate de energie a cetățenilor este deschisă și voluntară, iar membrii sau acționarii săi își păstrează drepturile și obligațiile în calitate de clienți casnici sau clienți activi.

(2) Comunitățile de energie ale cetățenilor sunt supuse procedurilor și tarifelor nediscriminatorii, echitabile, proporționale și transparente, inclusiv privind înregistrarea și acordarea licențelor, prevăzute în reglementările emise de ANRE.

(3) Comunitățile de energie ale cetățenilor pot participa la activități din sectorul energetic și se pot angaja în producție, inclusiv din surse regenerabile, distribuție, furnizare, consum, agregare, stocare a energiei, servicii de eficiență energetică sau servicii de încărcare pentru vehicule electrice sau pot furniza alte servicii energetice către membrii sau acționarii săi, inclusiv prin efectuarea de activități integrate de acest fel.

(4) Comunitățile de energie ale cetățenilor cooperează cu operatorii de distribuție pentru a facilita transferurile de energie electrică în cadrul comunităților de energie ale cetățenilor sub rezerva unei compensații echitabile stabilite prin reglementările ANRE.

(5) Comunitățile de energie ale cetățenilor:

a) pot accesa toate piețele de energie electrică, direct sau prin agregare, într-un mod nediscriminatoriu și sunt deschise participării transfrontaliere;

b) sunt tratate într-un mod nediscriminatoriu și proporțional cu privire la activitățile, drepturile și obligațiile lor în calitate de clienți finali, producători, furnizori, operatori de sisteme de distribuție sau participanți la piață implicați în agregare;

c) sunt responsabile financiar pentru dezechilibrele pe care le cauzează în sistemul energetic;

d) pot acționa ca părți responsabile cu echilibrarea sau își pot delega responsabilitatea de echilibrare;

e) sunt asimilate clienților activi pentru consumul de energie electrică produsă;

f) li se aplică în mod transparent și nediscriminatoriu tarife de rețea calculate separat pentru energia electrică introdusă în rețea și pentru energia electrică consumată;

g) au dreptul să organizeze în cadrul comunității lor deținute de comunitate, între membrii acesteia, condiționat de menținerea drepturilor și obligațiilor membrilor în calitate de clienți finali cu respectarea prevederilor alin. (1) și fără modificarea tarifelor de rețea și taxelor stabilite, conform metodologiei ANRE;

h) li se aplică în mod transparent și nediscriminatoriu tarifele de rețea, conform metodologiei ANRE.

(6) Comunitățile de energie ale cetățenilor au dreptul să dețină, să înființeze, să cumpere sau să închirieze rețele de distribuție și să le gestioneze în mod autonom, beneficiind de dispozițiile aplicabile sistemelor de distribuție închise prevăzute la art. 50.

(7) Comunitățile de energie ale cetățenilor pot gestiona în mod autonom rețelele de distribuție situate în zona lor de consum, denumite în continuare «rețele comunitare», în conformitate cu reglementările emise de ANRE.

(8) Fără a aduce atingere dispozițiilor art. 45, art. 46 și regulilor generale care reglementează activitățile de distribuție, comunitățile de energie ale cetățenilor care gestionează rețeaua comunitară:

a) au dreptul să încheie un acord privind funcționarea rețelei lor cu operatorul de sistem de distribuție sau operatorul de sistem de transport la care este racordată rețeaua;

b) sunt supuse unor tarife de rețea corespunzătoare la punctele de racordare dintre rețeaua lor și rețeaua de distribuție din afara comunității de energie a cetățenilor și că aceste tarife de rețea contabilizează separat energia electrică alimentată în rețeaua de distribuție și energia electrică consumată din rețeaua de distribuție din afara comunității de energie a cetățenilor;

c) nu discriminează și nu dăunează clienților care rămân conectați la sistemul de distribuție.

Gestionarea datelor

Art. 63². — (1) Datele prevăzute la art. 62 alin. (1) lit. h[8]) vor include date de măsurare și consum, precum și datele necesare pentru schimbarea furnizorului de către client, consumul dispecerizabil și alte servicii.

(2) ANRE reglementează protecția datelor și securitatea acestora, precum și accesul la date și schimbul de date, inclusiv în vederea facilitării interoperabilității serviciilor energetice la nivelul Uniunii Europene, astfel încât acestea să se realizeze într-un mod eficient și securizat.

(3) Părțile responsabile cu gestionarea datelor vor oferi acces la datele clientului final oricărei părți eligibile, în conformitate cu prezentul articol. Părților eligibile li se pun la dispoziție datele solicitate în mod nediscriminatoriu și simultan. Datele trebuie să fie ușor de accesat, iar procedurile relevante pentru accesarea datelor se pun la dispoziția publicului.

(4) Normele privind accesul la date și stocarea datelor trebuie să fie conforme cu legislația relevantă a Uniunii Europene și prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu legislația relevantă a Uniunii Europene.

(5) ANRE supraveghează părțile responsabile cu gestionarea datelor, pentru a asigura conformitatea, este responsabilă de stabilirea tarifelor relevante pentru accesul la date de către părțile eligibile și se asigură că orice tarife impuse de entitățile reglementate care furnizează servicii de date sunt rezonabile și justificate în mod corespunzător."

108. **Articolul 64 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Protecția consumatorului vulnerabil**

Art. 64. — (1) Pentru stabilirea categoriilor de consumatori vulnerabili se au în vedere nivelurile veniturilor, ponderea cheltuielilor cu energia din venitul disponibil, eficiența energetică a locuințelor, dependența critică de echipamente electrice, din

(2) Este interzisă deconectarea de la rețeaua electrică a locurilor de consum unde locuiesc consumatori vulnerabili în situații de criză de energie.

(3) Orice măsuri care se adoptă privind consumatorii vulnerabili nu trebuie să împiedice deschiderea efectivă și funcționarea pieței și sunt notificate Comisiei, după caz, în conformitate cu legislația europeană. Aceste notificări pot, de asemenea, să includă măsurile luate în cadrul sistemului general de asigurări sociale."

109. **La articolul 65, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1) Energia electrică furnizată clienților finali pe piața de energie electrică și energia electrică produsă în instalațiile utilizatorilor se măsoară de către operatorii de măsurare, prin grupuri de măsurare, conform codului de măsurare elaborat de ANRE."

110. **La articolul 65, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:**

„(2¹) În cazurile în care, prin reglementări ANRE, se stabilește măsurarea în instalațiile utilizatorilor, a energiei electrice produse de aceștia, grupurile de măsurare a energiei electrice produse se asigură de către operatorii la rețelele cărora sunt racordate instalațiile de utilizare respective."

111. **La articolul 65, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(4) Operatorul de transport și de sistem, respectiv operatorii de distribuție au obligația de a presta serviciul de măsurare a energiei electrice pentru utilizatorii rețelelor electrice respective, respectiv, în cazurile prevăzute în reglementările ANRE, serviciul de măsurare în instalațiile utilizatorilor a energiei electrice produse de aceștia."

112. **La articolul 66, după alineatul (4) se introduc cinci noi alineate, alineatele (5)—(9), cu următorul cuprins:**

„(5) ANRE adoptă și publică cerințele funcționale și tehnice minime aplicabile sistemelor de măsurare inteligentă, în conformitate cu standardele europene, și asigură interoperabilitatea acestor sisteme de măsurare inteligentă, precum și capacitatea acestora de a livra informații sistemelor de gestionare a energiei ale consumatorilor. Sistemele de măsurare inteligentă:

a) respectă standardele europene, măsoară cu acuratețe consumul real de energie electrică și oferă clienților finali informații despre timpul efectiv de utilizare. Datele privind consumul anterior validate sunt ușor și sigur de accesat și de vizualizat de către clienții finali, la cerere și fără costuri suplimentare. Datele privind consumul în timp aproape real nevalidate sunt, de asemenea, ușor și sigur de accesat de către clienții finali, fără costuri suplimentare, prin intermediul unei interfețe standardizate sau prin acces de la distanță, pentru a sprijini programele automate de eficiență energetică, consumul dispecerizabil și alte servicii;

b) asigură că securitatea sistemelor de contorizare inteligentă și a comunicațiilor de date respectă cele mai bune tehnici disponibile pentru asigurarea celui mai înalt nivel de protecție în materie de securitate cibernetică și ținând seama în același timp de costuri și de principiul proporționalității;

c) asigură că protecția vieții private și a datelor clienților finali este conformă cu normele aplicabile ale Uniunii Europene în domeniul protecției datelor și a vieții private;

d) permit contorizarea și decontarea clienților finali cu aceeași rezoluție de timp ca intervalul de decontare a dezechilibrelor pe piața națională.

(6) Operatorii sistemelor de măsurare inteligentă se asigură că contoarele de energie electrică ale clienților activi care introduc energie electrică în rețea pot calcula energia electrică

(7) La cererea clienților finali, datele referitoare la energia electrică pe care o introduc în rețea și consumul lor de energie electrică li se pun la dispoziție, în conformitate cu actele de punere în aplicare în temeiul art. 63², prin intermediul unei interfețe standardizate de comunicare sau prin acces de la distanță sau se pun la dispoziția unei părți terțe care acționează în numele lor, într-un format ușor de înțeles care le permite să compare diferite oferte în condiții identice. Clienții finali trebuie să poată obține propriile date înregistrate de contoare sau să le poată transmite unei alte părți, fără costuri suplimentare și în conformitate cu dreptul lor la portabilitatea datelor în temeiul normelor Uniunii Europene în materie de protecție a datelor.

(8) Clienților finali li se oferă consiliere și informații corespunzătoare înainte de instalarea sistemelor de măsurare inteligente sau în momentul instalării acestora, în special în privința întregului lor potențial de gestionare a citirilor și de monitorizare a consumului de energie electrică, precum și în privința colectării și a prelucrării datelor cu caracter personal în conformitate cu normele aplicabile ale Uniunii Europene în materie de protecție a datelor.

(9) Dispozițiile privind sistemele de măsurare inteligentă se aplică instalațiilor viitoare și instalațiilor care înlocuiesc contoarele inteligente mai vechi, așa cum sunt prevăzute în metodologia ANRE."

113. **După articolul 66 se introduc două noi articole, articolele 66¹ și 66², cu următorul cuprins:**

„**Contoare convenționale**

Art. 66¹. — (1) În cazul în care clienții finali nu dispun de sisteme de măsurare inteligentă, operatorii de distribuție asigură acestora contoare convenționale individuale care măsoară cu acuratețe consumul lor real.

(2) Operatorii de distribuție se asigură că clienții finali au posibilitatea de a-și citi cu ușurință contoarele convenționale, fie direct, fie indirect, printr-o interfață online sau printr-o altă interfață adecvată care nu presupune legătura fizică cu contorul.

Contractul de agregare. Consumul dispecerizabil prin agregare

Art. 66². — (1) Fiecare participant la piață implicat în agregare, inclusiv agregatorii independenți, au dreptul să intre pe piețele de energie electrică fără acordul altor participanți la piață.

(2) Clienții au dreptul să achiziționeze sau să ofere servicii de agregare în calitate de agregatori, independent de contractul lor de furnizare de energie electrică, de la un operator economic din domeniul energiei electrice pe care îl pot alege, în baza unui contract de agregare.

(3) Participanții la piață implicați în agregare sunt răspunzători pentru dezechilibrele pe care le cauzează în sistemul de energie electrică; în acest sens, aceștia sunt părți responsabile cu echilibrarea sau deleagă responsabilitatea lor în materie de echilibrare.

(4) Atunci când achiziționează servicii de sistem, operatorul de transport și de sistem și operatorii de distribuție tratează consumul dispecerizabil al clienților finali furnizori de servicii de sistem, clienții activi și participanții la piață implicați în agregare în mod nediscriminatoriu, alături de producători, consumatori dispecerizabili pe baza capacităților lor tehnice.

(5) ANRE va aproba cerințele tehnice de participare a consumului dispecerizabil la toate piețele de energie electrică pe baza cerințelor tehnice ale pieței respective și a capacităților consumului dispecerizabil.

(6) ANRE ia măsuri pentru a asigura, în condiții de egalitate și fără discriminare, schimbul de date între participanții la piață implicați în agregare și alți operatori economici din domeniul energiei electrice, protejând totodată în întregime datele sensibile din punct de vedere comercial și datele personale ale

114. **La articolul 67, litera j) se abrogă.**

115. **La articolul 67, litera k) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„k) energia termică prezentă în mod natural și energia acumulată în mediu în zone determinate, care poate fi stocată în aerul înconjurător, cu excepția aerului evacuat, sau în apele de suprafață ori reziduale, denumită energie ambientală;”.

116. **La articolul 67, litera l) se abrogă.**

117. **Articolul 70 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 70. — ANRE stabilește regulile tehnice și comerciale pentru dispecerizarea prioritară a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie și în cogenerare de înaltă eficiență, în conformitate cu prevederile art. 12 din Regulamentul (UE) 2019/943, în măsura în care nu este afectat nivelul de siguranță a SEN, respectiv pentru preluarea energiei electrice produse în centralele de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie acreditate pentru aplicarea sistemului de promovare prin certificate verzi instituit prin Legea nr. 220/2008 având în vedere prevederile art. 27 alin. (3).”

118. **După articolul 73 se introduce un nou articol, articolul 73[1], cu următorul cuprins:**

„**Prosumatorul**

Art. 73[1]. — (1) Prosumatorii care dețin unități de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu putere instalată de cel mult 400 kW pe loc de consum pot vinde energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică furnizorilor de energie electrică cu care aceștia au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, conform reglementărilor ANRE.

(2) Autoritățile publice locale care dețin capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile realizate, parțial sau total, din fonduri structurale, beneficiază din partea furnizorilor cu care au contract de furnizare a energiei electrice, la cerere, de serviciul de regularizare financiară între energia livrată și energia consumată din rețea.

(3) La solicitarea prosumatorilor care produc energie electrică în unități de producere a energiei electrice cu o putere instalată de până în 200 kW și cu care au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, furnizorii de energie electrică sunt obligați:

a) să realizeze în factura prosumatorilor o compensare cantitativă, respectiv să factureze doar diferența dintre cantitatea de energie consumată și cantitatea de energie produsă și livrată în rețea;

b) să reporteze în facturile prosumatorilor, în situația în care cantitatea de energie produsă și livrată în rețea este mai mare decât cantitatea de energie consumată, diferența dintre cantitatea livrată și cea consumată, prosumatorii putând utiliza cantitatea de energie reportată pe o perioadă de maximum 24 de luni de la data facturării.

(4) La solicitarea prosumatorilor care produc energie electrică în unități de producere a energiei cu o putere instalată între 200 kW și 400 kW și cu care au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, furnizorii de energie electrică sunt obligați:

a) să achiziționeze energia electrică produsă și livrată conform alin. (1) la un preț egal cu prețul mediu ponderat înregistrat în Piața pentru Ziua Următoare în luna în care a fost produsă energia respectivă;

b) să realizeze în factura prosumatorilor regularizarea financiară între energia electrică livrată și energia electrică consumată din rețea.

(5) Prosumatorii, persoane fizice, prevăzuți la alin. (1), altele decât cele organizate conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile completări prin Legea nr. 182/2016, pot desfășura activitatea de comercializare a energiei electrice produse în unitățile de producere a energiei electrice pe care le dețin, fără înregistrarea și autorizarea funcționării acestora.

(6) Operatorii de distribuție de energie electrică sunt obligați să realizeze racordarea prosumatorilor prevăzuți la alin. (1) și a autorităților publice prevăzute la alin. (2) în conformitate cu reglementările specifice emise de ANRE în acest scop.

(7) Prosumatorii, persoane fizice, juridice și autorități ale administrației publice locale care dețin centrale electrice ce produc energie din surse regenerabile, prevăzuți la alin. (1), precum și persoanele fizice sau juridice care dețin unități de producere a energiei electrice din surse regenerabile sunt exceptați de la obligația de achiziție anuală și trimestrială de certificate verzi prevăzută la art. 8 alin. (2) și (2[1]) din Legea nr. 220/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, altul decât consumul propriu tehnologic al centralei electrice.

(8) Prin derogare de la Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, și de la Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, prosumatorii, persoane fizice, prevăzuți la alin. (1) și (4) sunt exceptați/scutiți de la plata tuturor obligațiilor fiscale aferente cantității de energie electrică produsă pentru autoconsum, precum și pentru excedentul vândut furnizorilor, conform alin. (3).

(9) Compensarea cantitativă a prosumatorilor cu instalații cu o putere de până în 200 kW va fi acordată până la data de 31 decembrie 2030, în contextul măsurilor și acțiunilor legate de atingerea angajamentelor privind ponderea energiei din surse regenerabile în 2030 precizate în Planul Național Energie și Schimbări Climatice, conform unei metodologii ANRE, iar după această perioadă prosumatorii respectivi pot vinde energia electrică produsă în condițiile prevăzute la alin. (3), lit. a) pentru prosumatorii cu o putere instalată între 200 kW și 400 kW.

(10) ANRE monitorizează dezvoltarea și funcționarea prosumatorilor, întocmește și face public anual pe site-ul propriu, până la data de 1 iunie, un raport privind prosumatorii.”

119. **Articolul 75 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Tipurile de prețuri și tarife**

Art. 75. — (1) Pentru activitățile desfășurate în sectorul energiei electrice se aplică următoarele prețuri și tarife:

a) tarife reglementate pentru serviciile de transport, inclusiv pentru acoperirea costurilor de achiziție a serviciilor de sistem, precum și tarife de distribuție a energiei electrice;

b) tarife reglementate de racordare la rețea;

c) prețuri și tarife aferente activităților conexe prevăzute de legislația primară și de reglementările ANRE desfășurate de operatorul de transport și sistem sau de operatorul de distribuție;

d) prețuri pentru energia termică destinată consumului sistemelor de alimentare publică cu energie termică (SACET) produsă în centralele de cogenerare.

(2) Pentru tranzacțiile de vânzare/cumpărare de energie electrică și serviciile de sistem asociate se aplică prețuri negociate între părți sau stabilite prin mecanisme concurențiale de piață.”

120. **Articolul 76 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Metodologiile de reglementare a prețurilor și tarifelor**

Art. 76. — (1) Prețurile și tarifele reglementate pentru activitățile de transport și distribuție a energiei electrice și pentru energia termică produsă în centrale de cogenerare se stabilesc pe baza metodologiilor aprobate și publicate de ANRE. În calculul acestora vor fi luate în considerare costurile justificate ale activităților respective, cheltuielile pentru dezvoltare și

(2) Metodologiile de calcul al prețurilor și tarifelor se aprobă de ANRE după parcurgerea procedurii de consultare publică.

(3) Pentru a spori transparența pe piață și a oferi tuturor părților interesate toate informațiile privind tarifele de transport și de distribuție, ANRE publică costurile subiacente utilizate la calcularea tarifelor de rețea relevante, asigurând confidențialitatea informațiilor sensibile."

121. **Articolele 77 și 78 se abrogă.**

122. **Articolul 79 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Principiile pentru stabilirea tarifelor reglementate**

Art. 79. — (1) Tarifele reglementate se stabilesc în conformitate cu metodologiile aprobate de ANRE.

(2) Operatorii economici din sectorul energiei electrice vor transmite ANRE toate datele necesare pentru fundamentarea solicitării de tarife și vor asigura accesul la aceste date al reprezentanților desemnați de ANRE.

(3) Ordinul de aprobare a metodologiilor de calcul al acestora se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ordinul va conține și data intrării lor în vigoare.

(4) Tarifele reglementate se publică în conformitate cu reglementările ANRE cu suficient timp înainte de intrarea lor în vigoare.

(5) Principiile care stau la baza stabilirii tarifelor reglementate pentru activitățile și serviciile desfășurate în sectorul energiei electrice au în vedere următoarele:

a) tarifele trebuie să fie nediscriminatorii, bazate pe criterii obiective și determinate într-o manieră transparentă, pe baza metodologiilor aprobate și publicate de ANRE;

b) tarifele trebuie să acopere costurile justificate economic care să corespundă costurilor unui operator de rețea eficient și comparabil din punct de vedere structural;

c) tarifele trebuie să asigure o rată rezonabilă a rentabilității capitalului investit, stabilită conform reglementărilor emise de ANRE;

d) tarifele de racordare trebuie să conțină numai costurile efective de realizare a lucrărilor de racordare a clienților la rețeaua electrică;

e) metodologiile de calcul al tarifelor de transport și de distribuție sau de racordare la rețea trebuie să conțină elemente stimulative pe termen scurt și pe termen lung în legătură cu dezvoltarea unei rețele inteligente care să promoveze creșterea eficienței energetice, a siguranței în alimentare, integrarea armonioasă în piață, pentru sprijinirea activității de cercetare aferente domeniului de activitate și pentru a facilita inovarea în domenii precum serviciile de flexibilitate și interconectare.

f) tarifele de transport, de distribuție sau de racordare la rețea trebuie să acopere și cheltuielile cu redevența percepută de autoritatea contractantă;

g) tarifele reglementate oferă semnalele de localizare și iau în considerare pierderile din rețea și congestiile provocate, precum și costurile investițiilor în infrastructură ținând cont și de costurile de rețea marginale evitate pe termen lung ca urmare a producerii distribuite și a măsurilor de gestionare a cererii;

h) metodologiile de calcul al tarifelor reglementate trebuie să conțină reguli prin care să se evite subvenția încrucișată între activitățile reglementate, precum și între activitățile reglementate și cele nereglementate ale unui operator economic."

123. **Articolul 80 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„**Intervenții în formarea prețurilor**

Art. 80. — (1) Furnizorii sunt liberi să stabilească prețul la care furnizează energie electrică clienților.

(2) Protecția clienților casnici afectați de sărăcie energetică sociale sau prin orice alte mijloace legale, altele decât intervențiile publice în stabilirea prețurilor de furnizare a energiei electrice.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și ale alin. (2), la propunerea ANRE și a Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Guvernul, cu avizul Consiliului Concurenței, poate interveni în formarea prețurilor pentru furnizarea energiei electrice către consumatorii casnici vulnerabili sau afectați de sărăcie energetică, după notificarea Comisiei Europene a acestor măsuri în termen de o lună de la adoptarea acestora.

(4) Oricare și toate intervențiile publice în formarea prețurilor pentru furnizarea energiei electrice trebuie:

a) să urmărească un interes economic general și să nu depășească ceea ce este necesar pentru a atinge acel interes economic general;

b) să fie clar definite, transparente, nediscriminatorii și verificabile;

c) să garanteze accesul egal la clienți al operatorilor economici din domeniul energiei din Uniunea Europeană;

d) să fie limitate în timp și proporționale în ceea ce privește beneficiarii lor;

e) să nu conducă la costuri suplimentare pentru participanții la piață într-un mod discriminatoriu.

(5) Notificarea prevăzută la alin. (3) este însoțită de o explicație a motivelor pentru care obiectivul urmărit nu putea fi atins într-o măsură satisfăcătoare cu ajutorul altor instrumente, a modului în care sunt îndeplinite cerințele prevăzute la alin. (4) și a efectelor măsurilor notificate asupra concurenței. Notificarea descrie categoriile de beneficiari, durata măsurilor și numărul clienților casnici afectați de măsuri și explică modul în care au fost stabilite prețurile reglementate.

(6) Intervențiile publice în formarea prețurilor pentru furnizarea energiei electrice trebuie să respecte prevederile art. 3 alin. (3) lit. d) și ale art. 24 din Regulamentul (UE) 2018/1999, chiar dacă există un număr semnificativ de gospodării afectate de sărăcie energetică."

124. **Articolul 81 se abrogă.**

125. **La articolul 93 alineatul (1), punctul 13 se abrogă.**

126. **La articolul 93 alineatul (1), punctele 32—35 se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„32. nerespectarea de către operatorul de transport și de sistem a obligațiilor prevăzute la art. 49 alin. (2), (3) și (6) din Regulamentul (UE) 2019/943;

33. nerespectarea de către operatorul de transport și de sistem și de către ceilalți participanți la piață a obligațiilor prevăzute la art. 50 alin. (1)—(6) din Regulamentul (UE) 2019/943;

34. nerespectarea de către operatorul de transport și de sistem și de către ceilalți participanți la piață a obligațiilor prevăzute la art. 16 din Regulamentul (UE) 2019/943;

35. nerespectarea de către operatorul de transport și de sistem a obligațiilor prevăzute la art. 50 alin. (7) din Regulamentul (UE) 2019/943;".

127. **La articolul 93 alineatul (1), după punctul 39 se introduc două noi puncte, punctele 39^1 și 39^2, cu următorul cuprins:**

„39^1. nerespectarea de către operatorii de distribuție, după caz, a obligațiilor prevăzute la art. 45 alin. (10);

39^2. nerespectarea de către furnizori a obligațiilor prevăzute la art. 57 alin. (15);".

128. **La articolul 93 alineatul (1), punctul 54 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„54. nerespectarea de către furnizor, în relația cu clientul final

129. **La articolul 93 alineatul (1), după punctul 54 se introduce un nou punct, punctul 55, cu următorul cuprins:**

„55. nerespectarea de către furnizor, în relația cu clientul final casnic, a prevederilor art. 57 alin. (7);".

130. **La articolul 93 alineatul (2) punctul 2, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„a) cu amendă de la 5.000 lei până la 100.000 lei, pentru cele prevăzute la pct. 2, 6, 7, 9, 11—14, 16, 17, 23, 25, 27—31, 39 și 44;".

131. **La articolul 93 alineatul (2) punctul 2, litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„c) cu amendă de la 20.000 lei până la 400.000 lei, pentru cele prevăzute la punctele 4^1, 5^4, 24, 37, 38, 39^2 , 40 și 54;".

132. **La articolul 93 alineatul (2) punctul 2, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„e) cu amendă de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală a vânzărilor pe piața angro de energie, din anul financiar anterior sancționării, pentru faptele prevăzute la pct. 32—35, 39^1, 41, 51 și 52;".

133. **La articolul 93 alineatul (2) punctul 2, litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„g) cu amendă între 5% și 10% din cifra de afaceri a anului anterior aplicării sancționării, pentru cele prevăzute la pct. 42;".

134. **La articolul 93 alineatul (3), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„a) reprezentații împuterniciți ai ANRE pentru contravențiile prevăzute la alin. (1) pct. 1—27 și 32—54;".

135. **La articolul 93 alineatul (3), după litera a) se introduce o nouă literă, litera a^1), cu următorul cuprins:**

„a^1) reprezentații împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, pentru contravenția prevăzută la alin. (1) pct. 55, conform prevederilor legale în materia protecției consumatorilor;".

136. **La articolul 93, alineatul (4^2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(4^2) Prin contravenție săvârșită în mod repetat se înțelege săvârșirea de cel puțin două ori a aceleiași fapte contravenționale, în decursul a 12 luni consecutive."

137. **La articolul 95, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alineatele (2) și (3), cu următorul cuprins:**

„(2) În cazul contravențiilor pentru care sunt prevăzute sancțiuni prin raportare la cifra de afaceri, stabilirea și individualizarea sancțiunilor se vor realiza de către Comitetul de Reglementare pe baza unei proceduri aprobate de președintele ANRE, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului act normativ.

(3) Individualizarea sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la alin. (2) se va face în funcție de gravitatea și durata faptei, impactul produs asupra pieței de energie electrică și clientului final, funcție de caz, cu respectarea principiilor eficacității, proporționalității și al efectului descurajator al sancțiunii aplicate."

138. **La articolul 97, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins**:

„(2) Ministerul de resort notifică Comisiei Europene adoptarea prezentei legi și a altor acte administrative necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor Directivei (UE) 2019/944, inclusiv prin transmiterea textelor acestor acte normative."

139. **La articolul 97, alineatul (3) se abrogă.**

140. **La articolul 97, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(4) Un operator economic integrat pe verticală care deține în proprietate o rețea de transport nu poate fi împiedicat să adopte măsurile necesare implementării modelului de separare a

141. **La articolul 100, punctul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„5. *acces la terminalul GNL/hidrogen* — dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client final de a utiliza terminalul GNL/hidrogen;".

142. **La articolul 100, punctul 13 se modifică și va avea următorul cuprins**:

„13. *bunuri proprietate a terților* — elemente componente ale sistemelor de transport sau ale sistemelor de distribuție, utilizate de către operatorii licențiați pentru realizarea serviciilor de transport sau de distribuție, bunuri neincluse în patrimoniul acestora cu excepția celor rezultate în urma racordării la sistem pentru noii solicitanți în conformitate cu prevederile art. 138 alin. (1) lit. d^2) și d^3);".

143. **La articolul 100, după punctul 31 se introduce un nou punct, punctul 31^1, cu următorul cuprins:**

„31^1. *concesionar al serviciilor de transport/distribuție gaze naturale* — persoană juridică care deține un contract de concesiune pentru prestarea unui serviciu public în sectorul gazelor naturale;".

144. **La articolul 100, punctul 32 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„32. *conductă de alimentare din amonte* — orice conductă ori rețea de conducte exploatată și/sau construită ca parte a unui proiect de producere de gaze naturale ori țiței sau utilizată pentru vehicularea gazelor naturale de la perimetrul/perimetrele în care se desfășoară proiectele de producere a gazelor naturale și țițeiului către un sistem, o instalație, un terminal de prelucrare sau către un terminal de descărcare de coastă;".

145. **La articolul 100, după punctul 32 se introduce un nou punct, punctul 32^1, cu următorul cuprins**:

„32^1. *conductă de distribuție* — orice conductă ori rețea de conducte exploatată și/sau construită ca parte a unui sistem de distribuție care funcționează în principal în regim de joasă, redusă și medie presiune, prin care se asigură vehicularea gazelor naturale între punctele de preluare comercială din conductele de alimentare din amonte, din conductele de transport, sau din terminale/instalații, până la punctele de predare la alte sisteme de distribuție, respectiv la clienții finali; conducta de distribuție care funcționează în regim de înaltă presiune la nivel local poate alimenta din sistemul de transport al gazelor naturale un sistem de distribuție al gazelor naturale existent/nou sau un client final industrial;".

146. **La articolul 100, punctul 35 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„35. *consum tehnologic* — cantitatea de gaze naturale determinată pe baza metodologiilor elaborate de ANRE, necesar a fi consumată de către un operator economic pentru asigurarea parametrilor tehnologici necesari desfășurării activității de distribuție, respectiv de transport al gazelor naturale;".

147. **La articolul 100, după punctul 42 se introduc trei noi puncte, punctele 42^1— 42^3, cu următorul cuprins:**

„42^1. *eficiență economică* — un set de principii tehnico-economice și de protecție a mediului luate în considerare în fiecare din etapele de proiectare, dezvoltare și operare a rețelelor de transport și distribuție a gazelor naturale în vederea asigurării accesului la rețea a tuturor solicitanților din cadrul unui perimetru concesionat, la costul cel mai mic, cu respectarea normelor tehnice și de siguranță, precum și a standardului de performanță. Criteriile de eficiență economică se stabilesc de către ANRE, prin ordin al președintelui ANRE;

42^2. *extinderea sistemului de distribuție a gazelor naturale* — dezvoltarea sistemului de distribuție a gazelor naturale existent într-o zonă concesionată, în care nu există amplasate conducte de distribuție a gazelor naturale pe domeniul public și/sau pe căi

42[3]. *exploatarea comercială a terminalului de hidrogen* — activitatea comercială de vânzare a hidrogenului, către clienți;".

148. **La articolul 100, punctul 58 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„58. *monopol natural în domeniul gazelor naturale* — situație în care serviciile de transport sau de distribuție a gazelor naturale se asigură de către un singur concesionar pentru o zonă determinată;".

149. **La articolul 100, după punctul 60 se introduce un nou punct, punctul 60[1], cu următorul cuprins:**

„60[1]. *operator al terminalului de hidrogen* — persoana fizică sau juridică ce realizează activitatea de producere a hidrogenului ori importul, descărcarea și regazeificarea acestuia și răspunde de exploatarea terminalului de hidrogen;".

150. **La articolul 100, punctul 76 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„76. *racord* — conducta de legătură între o ramură principală (conductă de alimentare din amonte, conductă de transport, conductă de distribuție a gazelor naturale) și o stație de măsurare sau o stație de reglare-măsurare, o stație de predare a gazelor naturale, un post de măsurare, de reglare-măsurare, care alimentează un sistem de distribuție, unul ori mai mulți clienți finali;".

151. **La articolul 100, punctele 88 și 89 se modifică și vor avea următorul cuprins**:

„88. *terminal GNL* — totalitatea instalațiilor necesare pentru lichefierea gazelor naturale sau pentru importul, descărcarea și regazeificarea GNL și care include serviciile auxiliare și instalațiile de înmagazinare temporară necesare pentru procesul de regazeificare și livrarea ulterioară, dar care nu include nicio parte a instalațiilor/echipamentelor utilizate pentru stocarea GNL;

89. *transportul gazelor naturale* — vehicularea gazelor naturale printr-o rețea care constă în principal din conducte de înaltă presiune, alta decât o rețea de conducte de alimentare din amonte și decât acea parte din conductele de înaltă presiune care este folosită în principal pentru distribuția de gaze naturale la nivel local, în scopul de a le livra gaze naturale clienților finali noncasnici, dar fără a include furnizarea;".

152. **La articolul 100, după punctul 88[1] se introduce un nou punct, punctul 88[2], cu următorul cuprins:**

„88[2]. *terminal hidrogen* — totalitatea instalațiilor necesare pentru importul, descărcarea și regazeificarea hidrogenului în vederea livrării ulterioare către sistem, dar care nu include nicio parte a instalațiilor/echipamentelor utilizate pentru stocarea hidrogenului în stare lichidă sau gazoasă;".

153. **La articolul 102[1], după alineatul (8) se introduc două noi alineate, alineatele (9) și (10), cu următorul cuprins:**

„(9) ANRE are obligația de a derula campanii de informare prin orice mijloace de comunicare mass-media, mediu on-line și social media care să vizeze informarea consumatorilor cu privire la drepturile lor, inclusiv dreptul de a schimba furnizorul de gaze naturale, fără costuri suplimentare. ANRE are dreptul de a finanța campaniile menționate anterior din bugetul propriu.

(10) În aplicarea prevederilor art. 145 alin. (4) lit. h) în scopul digitalizării activității de schimbare a furnizorului, ANRE realizează și operează o platformă informatică integrată, unică la nivel național, prin care se realizează schimbarea de către clientul final a furnizorului de gaze naturale. Titularii de licențe implicați în schimbarea furnizorului de gaze naturale au obligația de a furniza datele și informațiile necesare realizării și operării platformei, conform reglementărilor ANRE. ANRE poate delega activitatea de operare unui prestator de servicii care nu este

154. **La articolul 103, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Redevența anuală pentru concesiunea serviciului de transport al gazelor naturale plătită de operatorul acestuia, în calitate de concesionar, este de 0,4% din valoarea veniturilor brute realizate din activitatea aferentă contractului de concesiune."

155. **La articolul 104, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins**:

„(6) Concedentul serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale/UAT poate decide, iar operatorul sistemului de distribuție al gazelor naturale este obligat să accepte extinderea zonei concesionate pentru una sau mai multe localități aparținătoare unității administrativ-teritoriale din cadrul căreia, pentru cel puțin o localitate, serviciul a fost deja concesionat. Extinderea zonei concesionate se realizează prin act adițional la contractul de concesiune încheiat cu concesionarul din zona respectivă, act adițional ce se transmite către ANRE în termen de 30 de zile calendaristice de la semnare.

Finanțarea extinderii rețelelor de gaze naturale se face de către concesionar din fondurile proprii, în limita planurilor anuale de investiții și prioritizate, în condiții de eficiență economică.

Investițiile realizate de operatorii de distribuție în conformitate cu prevederile prezentului articol reprezintă investiții în active reglementate, iar recuperarea acestora se realizează prin tarifele de distribuție, conform reglementărilor ANRE.

Pentru extinderea serviciului de interes general de distribuție a gazelor naturale autoritățile locale participă cu finanțări de terță parte inclusiv din bugetele locale, caz în care investițiile susținute nu se remunerează prin tarife reglementate."

156. **La articolul 104, după alineatul (6[1]) se introduce un nou alineat, alineatul (6[2]), cu următorul cuprins:**

„(6[2]) Concedentul poate aproba vânzarea de către concesionar a rețelei proprii de distribuție gaze naturale din zona concesionată de acesta către un terț operator autorizat de către ANRE cu condiția ca acesta să preia toate drepturile și obligațiile din contractul de concesiune aflat în vigoare."

157. **La articolul 108, partea introductivă a alineatului (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 108. — (1) Pentru realizarea serviciului de transport sau de distribuție, în ceea ce privește utilizarea, în cazul utilizării bunurilor proprietate certă a terților, concesionarul are următoarele drepturi:".

158. **La articolul 108 alineatul (1), litera g) se abrogă.**

159. **La articolul 108 alineatul (2), după litera a) se introduce o nouă literă, litera a[1]), cu următorul cuprins:**

„a[1]) să asigure racordarea unor noi solicitanți, cu respectarea uneia dintre următoarele condiții:

1. prezentarea acceptului proprietarului;

2. prezentarea acordului solicitantului de racordare privind despăgubirea proprietarului; acordul solicitantului se prezumă atunci când acesta consimte în scris, printr-un act autentic, să îl despăgubească pe proprietar pentru partea ce îi revine din investiția făcută;".

160. **La articolul 119 punctul 1, după litera g) se introduc două noi litere, literele h) și i), cu următorul cuprins:**

„h) instalații de GNL;

i) instalații de producere a hidrogenului."

161. **La articolul 119 punctul 2, literele e) și f) se abrogă.**

162. **La articolul 120, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 120. — (1) ANRE refuză acordarea unei autorizații/licențe în următoarele cazuri:

a) solicitantul nu îndeplinește condițiile prevăzute în lege și în regulamentele specifice;

c) solicitantului i-a fost retrasă de către ANRE o autorizație/licență în ultimii 5 ani pentru motive imputabile acestuia, confirmate de o instanță printr-o sentință definitivă prin care i se interzice dreptul la desfășurarea activității pentru care solicită autorizația/licența;

d) pentru construirea și exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor naturale într-o zonă delimitată pentru care a fost emisă autorizație/licență unui alt operator economic, cu excepția prevederilor art. 152."

163. **La articolul 124 alineatul (1), după litera d[1]) se introduce o nouă literă, litera d[2]), cu următorul cuprins:**

„d[2]) să asigure măsurarea gazelor naturale din stațiile de reglare-măsurare către sistemul de transport al gazelor naturale, sistemul de distribuție și/sau către clienți finali;".

164. **La articolul 125, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(5) Punctele de delimitare ale sistemului de transport sunt de la robinetul de la ieșirea din stația de reglare-măsurare-predare aparținând producătorilor sau operatorilor sistemelor de înmagazinare, respectiv punctul de trecere a frontierei, în cazul conductelor de interconectare la sistemele de transport din țările vecine, până la robinetul de la ieșirea din stația de reglare-măsurare-predare aparținând operatorului de transport, respectiv punctul de trecere a frontierei, în cazul conductelor de interconectare la sistemele de transport din țările vecine.

Producătorii de gaze naturale sunt responsabili de operarea, întreținerea, modernizarea și exploatarea stațiilor de reglare-măsurare-predare către sistemul de transport al gazelor naturale."

165. **La articolul 130 alineatul (1), literele e) și e[1]) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„e) să racordeze toți solicitanții la sistemul de transport, în termen de 180 de zile de la data obținerii autorizației de construire, în limitele capacităților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice;

e[1]) să extindă, până în iunie 2022, rețeaua de conducte, până la intrarea în localitățile atestate ca stațiuni turistice de interes național, respectiv local, când aceste localități se află la o distanță de maximum 25 km de punctele de racordare ale operatorilor de transport și de sistem;".

166. **La articolul 136, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins**:

„(2) Suplimentar față de cerințele prevăzute la alin. (1), în cazul în care operatorul de distribuție face parte dintr-un operator economic integrat pe verticală, acesta este independent, în ceea ce privește organizarea și procesul decizional, de celelalte activități care nu au legătură cu distribuția. Pentru a asigura această independență, se aplică următoarele criterii minime:

a) persoanele cu funcții de conducere din cadrul operatorului de distribuție nu trebuie să facă parte din structurile operatorului integrat pe verticală din sectorul gazelor naturale care răspund, direct sau indirect, de gestionarea curentă a activităților de producție, transport și furnizare a gazelor naturale;

b) trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a se asigura că interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere din cadrul operatorului de distribuție sunt luate în considerare într-un mod care să le permită să acționeze total independent;

c) operatorul de distribuție trebuie să dispună de competențe efective de luare a deciziilor, independent de operatorul economic integrat pe verticală din sectorul gazelor naturale, cu privire la activele necesare pentru exploatarea, întreținerea și dezvoltarea sistemului de distribuție. Pentru a îndeplini aceste atribuții, operatorul de distribuție are la dispoziție resursele necesare, inclusiv resursele umane, tehnice, financiare și fizice; aceasta nu ar trebui să împiedice existența unor mecanisme de drepturile societății-mamă de supraveghere economică și cele de supraveghere a gestionării, în ceea ce privește rentabilitatea activelor unei filiale; în special, aceste mecanisme permit societății-mamă să aprobe planul financiar anual sau orice instrument echivalent al operatorului de distribuție și să stabilească limitele generale ale nivelului de îndatorare a filialei sale; în schimb, nu se permite societății-mamă să dea instrucțiuni cu privire la operațiunile curente, nici cu privire la deciziile individuale referitoare la construirea sau modernizarea obiectivelor aparținând sistemelor de distribuție, care nu depășesc condițiile stabilite în planul financiar aprobat sau în oricare alt instrument echivalent;

d) operatorul de distribuție stabilește un program de conformitate, care conține măsurile luate pentru a garanta excluderea practicilor discriminatorii, și asigură monitorizarea adecvată a respectării acestui program. Programul de conformitate prevede obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea acestui obiectiv. Persoana sau organismul care răspunde de monitorizarea programului de conformitate, denumit agent de conformitate, transmite ANRE și publică, în luna decembrie a fiecărui an, un raport cuprinzând măsurile adoptate. Agentul de conformitate al operatorului de distribuție este complet independent și are acces la toate informațiile operatorului de distribuție sau ale oricărei întreprinderi afiliate care sunt necesare în vederea îndeplinirii atribuției sale.

(3) Operatorii de distribuție integrați vertical nu trebuie, în activitățile lor de comunicare și de publicitate, să creeze confuzie cu privire la identitatea separată a operatorului economic care realizează activitatea de furnizare a gazelor naturale din cadrul operatorului economic integrat pe verticală."

167. **La articolul 136, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins**:

„(5) ANRE monitorizează activitatea operatorului de distribuție care face parte dintr-un operator economic integrat pe verticală, astfel încât acesta să nu poată profita de pe urma integrării sale pe verticală pentru a denatura concurența."

168. **La articolul 138 alineatul (1), litera d[1]) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„d[1]) Pentru solicitările de racordare la sistemul de distribuție existent, să elibereze solicitantului un aviz tehnic de racordare care va cuprinde inclusiv soluția tehnică, în conformitate cu reglementările ANRE.

Solicitantul are dreptul de a alege liber orice operator economic autorizat de către ANRE pentru proiectarea și execuția lucrărilor necesare realizării racordului.

Pentru asigurarea calității lucrărilor de execuție și punerea în funcțiune a racordului, solicitantul are obligația încheierii unui contract de racordare cu operatorul de distribuție.

Punerea în funcțiune a racordului și montarea aparatelor/echipamentelor de măsură se vor realiza în termenele prevăzute de reglementările ANRE."

169. **La articolul 138 alineatul (1), după litera d[1]) se introduc trei noi litere, literele d[2])—d[4]), cu următorul cuprins:**

„d[2]) În cazul clienților casnici, contravaloarea lucrărilor de racordare inclusiv a celor de proiectare realizate conform alineatului (1) lit. d[1]) se suportă integral de către operatorul de distribuție până la limita valorii medii a unui racord, așa cum este ea stabilită pe baza unei metodologii aprobate de ANRE.

Solicitantul poate suporta financiar contravaloarea lucrărilor de racordare și de proiectare urmând să fie despăgubit de către operatorul de distribuție până la limita contravalorii medii a unui racord, conform reglementărilor ANRE. Activele rezultate ca urmare a lucrărilor de racordare intră în proprietatea operatorului de distribuție de la momentul punerii în funcțiune, prin efectul prezentei legi, la valoarea suportată de operatorul de distribuție, aceasta fiind recunoscută de către ANRE în tarifele reglementate. În valoarea medie a racordului nu se includ

d[3]) În cazul clienților noncasnici, contravaloarea lucrărilor de racordare, inclusiv a celor de proiectare realizate conform alin. (1) lit. d[1]), se suportă integral de către aceștia. Activele rezultate ca urmare a lucrărilor de racordare intră în patrimoniul operatorului de distribuție de la momentul punerii în funcțiune, prin efectul prezentei legi, valoarea acestora nefiind recunoscută de către ANRE în tarifele reglementate.

d[4]) Operatorul de distribuție care are calitatea de concesionar poate vinde rețeaua de distribuție gaze naturale din zona concesionată către un terț operator cu acordul concedentului, în condițiile art. 106 alin. (6[1]);".

170. **La articolul 138 alineatul (1), după litera m) se introduce o nouă literă, litera n), cu următorul cuprins:**

„n) în cazul clientului final casnic, în vederea emiterii facturii de regularizare, operatorul de distribuție are obligația de a asigura citirea indexului aparatului de măsurare al clientului la un interval de timp de maximum 3 luni."

171. **La articolul 141, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(3) În vederea asigurării independenței operatorului de înmagazinare față de operatorul economic integrat pe verticală din care face parte și care desfășoară cel puțin una din activitățile de producție sau de furnizare, se aplică următoarele criterii minime:

a) persoanele cu funcții de conducere din cadrul operatorului de înmagazinare nu fac parte din structurile operatorului economic integrat pe verticală de gaze naturale, care răspund, direct sau indirect, de gestionarea curentă a activităților de producție și furnizare a gazelor naturale;

c) operatorul de înmagazinare dispune de suficiente competențe de luare a deciziilor, independent de operatorul integrat din sectorul gazelor naturale, cu privire la elementele de active necesare pentru exploatarea, întreținerea sau dezvoltarea instalațiilor de înmagazinare; aceasta nu împiedică existența unor mecanisme de coordonare adecvate care să garanteze protejarea drepturilor de supraveghere economică și cele de supraveghere a gestionării ale societății-mamă asupra randamentului activelor unei filiale, reglementate indirect în temeiul art. 41 alin. (6) din Directivă; societatea-mamă are dreptul să aprobe planul financiar anual al operatorului de înmagazinare sau orice document echivalent și să stabilească limite globale ale nivelului de îndatorare a filialei sale; în schimb, nu se permite societății-mamă să dea instrucțiuni privind gestionarea curentă, nici cu privire la deciziile individuale referitoare la construirea sau modernizarea instalațiilor de înmagazinare, care nu depășesc limitele din planul financiar aprobat sau orice document echivalent;

d) operatorul de înmagazinare stabilește un program de conformitate, care conține măsurile luate pentru a garanta excluderea practicile discriminatorii, și asigură monitorizarea adecvată a respectării acestui program. Programul de conformitate stabilește obligațiile specifice impuse angajaților pentru realizarea acestui obiectiv;

e) operatorul de înmagazinare desemnează o persoană sau un organism, denumit agent de conformitate, care răspunde de monitorizarea adecvată a respectării programului de conformitate și care transmite ANRE, în luna decembrie a fiecărui an, un raport cu privire la măsurile luate, raport care se publică pe site-ul operatorului de înmagazinare."

172. **La articolul 143 alineatul (1), după litera s) se introduce o nouă literă, litera t), cu următorul cuprins:**

„t) în cazul clientului final casnic pentru care intervalul de citire a indexului echipamentului de măsurare este mai mare decât perioada de facturare, furnizorul are obligația să emită facturi de regularizare a consumului, pe baza citirilor echipamentului de măsurare, la un interval de timp de maximum

173. **La articolul 143, alineatul (1[1]) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(1[1]) Furnizorul este obligat ca în relația cu clientul final să nu utilizeze practici comerciale incorecte sau înșelătoare. În cazul utilizării unor practici incorecte sau înșelătoare în relația cu clienții noncasnici, ANRE este autoritatea competentă pentru constatarea și sancționarea faptelor contravenționale. În vederea punerii în aplicare a dispozițiilor prezentului alineat, ANRE se raportează la dispozițiile art. 1—9 și anexei nr. 1 din Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 28 decembrie 2007, cu modificările și completările ulterioare."

174. **La articolul 145, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1[1]), cu următorul cuprins:**

„(1[1]) În vederea emiterii de către furnizor a facturilor pe baza consumului efectiv de gaze naturale determinat de operator, clientul final casnic are obligația de a permite accesul reprezentantului operatorului conductei/sistemului la care este racordat locul de consum, pentru citirea indexului echipamentului de măsurare la un interval de timp stabilit de către operator, în conformitate cu prevederile art. 138 alin. (1) lit. n)."

175. **La articolul 145, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:**

„(6) Până la data de 30.04.2022, clienții finali, producători de energie termică, care utilizează gaze naturale au dreptul să cesioneze în aceleași condiții contractuale o parte din cantitatea de gaze naturale achiziționată către alți producători de energie termică din cadrul aceleiași unități administrativ-teritoriale."

176. **La articolul 148, alineatul (3) se abrogă.**

177. **La articolul 151, alineatele (1) și (1[1]) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„Art. 151. — (1) Operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem nu poate refuza solicitările de racordare la sistem și este obligat să asigure, în limita planurilor anuale de investiții și în condiții de eficiență economică, finanțarea și realizarea lucrărilor de extindere a sistemului de transport sau de distribuție în vederea racordării tuturor solicitanților aflați în perimetrul concesionat. Operatorul de distribuție sau operatorul de transport, după caz, întocmește planurile anuale de investiții luând în considerare și solicitările UAT privind planurile de dezvoltare regională sau locală și de urbanism.

(1[1]) Pentru realizarea lucrărilor de extindere a sistemelor de transport/distribuție gaze naturale, operatorii de transport/distribuție gaze naturale licențiați asigură participarea oricărei societăți autorizate în regim concurențial, transparent și nediscriminatoriu, cu respectarea prevederilor legale în materia achizițiilor publice."

178. **La articolul 151, după alineatul (1[1]) se introduce un nou alineat, alineatul (1[2]), cu următorul cuprins:**

„(1[2]) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și în conformitate cu prevederile reglementărilor ANRE, solicitanții pot asigura finanțarea lucrărilor de extindere a rețelei de transport/distribuție a gazelor naturale, urmând ca operatorul de transport/distribuție să returneze suma finanțată de solicitanți, în condițiile de eficiență stabilite de ANRE. Activele rezultate intră în proprietatea operatorilor licențiați, de la momentul punerii în funcțiune, prin efectul prezentei legi, iar valoarea acestora se recunoaște în tarifele reglementate conform reglementărilor ANRE."

180. **La articolul 152, alineatul (4^2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(4^2) În termen de 60 de zile de la data la care a încheiat contractul de concesiune a serviciului public de distribuție a gazelor naturale, operatorul de distribuție concesionar preia în folosință magistrala directă realizată în condițiile alin. (2) și poate prelua activele care rezultă în condițiile alin. (4^1) în conformitate cu reglementările ANRE, cu plata unei juste despăgubiri."

181. **Articolul 152 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 152. — (1) În situații justificate, ANRE emite autorizații pentru înființarea unei magistrale directe pentru a permite:

a) furnizorilor licențiați de către ANRE să furnizeze gaze naturale clienților eligibili alimentați dintr-o magistrală directă;

b) furnizarea de gaze naturale de către un furnizor licențiat de către ANRE oricărui astfel de client eligibil, printr-o magistrală directă.

(2) Magistrala directă este finanțată integral de către solicitanți și se află în proprietatea acestora.

(3) Criteriile transparente și nediscriminatorii pentru acordarea autorizațiilor de înființare, precum și condițiile de operare a magistralei directe se aprobă de ANRE.

(4) Deținătorul unei magistrale directe are obligația să asigure accesul și racordarea la aceasta, fără schimbarea destinației pentru care aceste bunuri au fost construite, conform reglementărilor ANRE.

(5) În termen de 60 de zile de la data la care a încheiat contractul de concesiune a serviciului public de distribuție a gazelor naturale, operatorul de distribuție concesionar preia în folosință magistrala directă realizată în condițiile alin. (2) și poate prelua activele care rezultă în condițiile alin. (4^1) în conformitate cu reglementările ANRE, cu plata unei juste despăgubiri.

(6) Proiectarea și execuția obiectivelor necesare realizării magistralelor directe se vor face conform normelor tehnice specifice.

(7) ANRE poate permite realizarea unei magistrale directe și în următoarele cazuri:

a) în cazul în care există un refuz de acces la sistemul de distribuție, în temeiul lipsei de capacitate sau atunci când accesul la rețea ar împiedica operatorul de distribuție a gazelor naturale concesionar să își îndeplinească obligațiile de serviciu public;

b) din cauza unor grave dificultăți economice și financiare legate de contractele de tip «take-or-pay», având în vedere criteriile și procedurile menționate la art. 149.

(8) În vederea îndeplinirii obligațiilor de serviciu public, în termen de 60 de zile de la data primirii unei noi solicitări de racordare la sistemul de distribuție, operatorul sistemului concesionar din zona în care este realizată magistrala directă în conformitate cu alin. (6) are obligația de a prelua în folosință acele obiective în conformitate cu reglementările ANRE, cu plata unei juste despăgubiri."

182. **La articolul 152, după alineatul (5) se introduc două noi alineate, alineatele (6) și (7), cu următorul cuprins:**

„(6) ANRE poate permite realizarea unei magistrale directe și în următoarele cazuri:

a) în cazul în care există un refuz de acces la sistemul de distribuție, în temeiul lipsei de capacitate sau atunci când accesul la rețea ar împiedica operatorul de distribuție a gazelor naturale concesionar să își îndeplinească obligațiile de serviciu public;

b) din cauza unor grave dificultăți economice și financiare legate de contractele de tip «take-or-pay», având în vedere criteriile și procedurile menționate la art. 149.

(7) În vederea îndeplinirii obligațiilor de serviciu public, în termen de 60 de zile de la data primirii unei noi solicitări de racordare la sistemul de distribuție, operatorul sistemului concesionar din zona în care este realizată magistrala directă în conformitate cu alin. (6) are obligația de a prelua în folosință acele obiective în conformitate cu reglementările ANRE, cu plata unei juste despăgubiri."

183. **După articolul 156^2 se introduc trei noi articole, articolele 156^3—156^5, cu următorul cuprins:**

„Instalații de producere a hidrogenului/terminalul de hidrogen

Art. 156^3. — (1) Producerea hidrogenului, descărcarea, stocarea și regazeificarea acestuia se realizează de către operatorul terminalului/instalațiilor de hidrogen autorizat.

(2) Hidrogenul se utilizează în scopul:

a) realizării de activități comerciale;

b) asigurării securității în alimentarea cu gaze naturale a clienților finali;

c) armonizării variațiilor consumului sezonier, zilnic și orar cu alte surse de gaze disponibile;

d) decarbonizării rețelelor de transport/distribuție a gazelor naturale.

Obligațiile și drepturile operatorului terminalului de hidrogen

Art. 156^4. — (1) Operatorul terminalului de hidrogen are, în principal, următoarele obligații:

a) să opereze, să întrețină, să reabiliteze și să modernizeze instalațiile tehnologice de suprafață aferente terminalului de hidrogen, în condiții de siguranță, de eficiență și de protecție a mediului;

b) să asigure accesul terților la terminalul de hidrogen, pe baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, conform reglementărilor aprobate de ANRE;

c) să asigure racordarea terților la terminalul de hidrogen, pe baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, conform reglementărilor aprobate de ANRE;

d) să publice lista instalațiilor de producere hidrogen/terminalelor de hidrogen sau a unor părți dintre acestea care sunt oferite spre acces terților;

e) să furnizeze informații utilizatorilor terminalului de hidrogen, necesare pentru un acces eficient la sistem;

f) să elaboreze și să transmită ANRE spre aprobare planuri de investiții care se fundamentează pe baza studiilor de perspectivă realizate pe o durată de minimum 5 ani, prin consultare, după caz, cu operatorul de transport și de sistem; studiile de perspectivă se transmit ANRE cu minimum 6 luni înainte de începerea unei perioade de reglementare; planurile de investiții sunt revizuite în funcție de apariția unor programe naționale sau europene de promovare a unor noi tehnologii de eficiență energetică și de promovare a sistemelor de energie din surse regenerabile;

g) să asigure mijloacele adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor privind serviciul public;

h) păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial pe care le-a obținut în cursul desfășurării activităților sale și împiedică dezvăluirea discriminatorie de informații referitoare la propriile activități care ar putea induce avantaje economice; nu divulgă nicio informație sensibilă din punct de vedere comercial către celelalte părți ale operatorului economic decât în cazul în care acest lucru se impune în vederea încheierii unei tranzacții comerciale;

i) să propună ANRE norme tehnice, comerciale și metodologii de tarifare specifice activității proprii.

(2) Operatorul terminalului de hidrogen/instalațiilor de producere a hidrogenului are, în principal, următoarele drepturi:

a) să încaseze tarifele pentru serviciile prestate în legătură cu operarea terminalului de hidrogen, inclusiv instalațiile de stocare de hidrogen, să limiteze și/sau să întrerupă prestarea serviciilor,

b) să întrerupă funcționarea instalațiilor de producere a hidrogenului/terminalului de hidrogen pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților;

c) să refuze în mod justificat accesul terților la terminalul de hidrogen, în condițiile legii.

(3) Operatorul terminalului de hidrogen publică informațiile referitoare la propriile activități, necesare utilizatorilor de sistem/solicitanților de acces, conform reglementărilor ANRE, în vederea asigurării accesului eficient la sistem, a unei concurențe efective și funcționării eficiente a pieței de gaze naturale, nefiindu-le permisă divulgarea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial obținute pe parcursul activităților acestora, inclusiv a celor obținute de la terți în contextul acordării accesului la rețea.

Regimul de autorizare în domeniul hidrogenului

Art. 156[5]. — Operatorii economici și/sau persoanele fizice care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în domeniul producerii de hidrogen trebuie să dețină autorizații/licențe emise de ANRE în baza unor regulamente specifice."

184. **La articolul 160, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 160. — (1) Înainte de execuția lucrărilor pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, în vederea respectării cerințelor privind calitatea în construcții, operatorii licențiați ANRE care exploatează obiectivele/sistemele respective au obligația să se asigure că proiectele de execuție sunt verificate în conformitate cu procedurile proprii, de verificatori de proiecte atestați de către ANRE, angajați ai acestora sau aflați într-o relație comercială cu operatorii licențiați."

185. **La articolul 177 alineatul (3[16]), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„a) În perioada 1 iulie 2020—31 decembrie 2022 producătorii de gaze naturale a căror producție anuală realizată în anul anterior depășește 3.000.000 MWh au obligația să oferteze anual vânzarea unor cantități de gaze naturale, cu livrare în perioada 1 iulie 2020—31 decembrie 2023, în mod transparent, public și nediscriminatoriu, pe piețele centralizate, în conformitate cu reglementările emise de ANRE;".

186. **La articolul 178, alineatul (7) se abrogă.**

187. **La articolul 179 alineatul (2), litera f) se abrogă.**

188. **La articolul 179 alineatul (2), litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„i) distribuția gazelor naturale;".

189. **La articolul 179 alineatul (2), litera k) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„k) utilizarea terminalului de GNL și a terminalului de hidrogen."

190. **La articolul 194, după punctul 24[2] se introduc două noi puncte, punctele 24[3] și 24[4], cu următorul cuprins**:

„24[3]. nerespectarea de către furnizori sau operatori ai conductei/sistemului la care este racordat locul de consum al clientului final, după caz, a obligațiilor prevăzute la art. 138 alin. (1) lit. n);

24[4]. nerespectarea de către furnizori sau operatori ai conductei/sistemului la care este racordat locul de consum al clientului final, după caz, a obligațiilor prevăzute la art. 143 alin. (1) lit. t)."

191. **La articolul 194, punctul 51 se modifică și va avea următorul cuprins**:

„51. nerespectarea de către furnizori în relația cu clientul final

192. **La articolul 194, după punctul 51 se introduce un nou punct, punctul 51[1], cu următorul cuprins**:

„51[1]. nerespectarea de către furnizori în relația cu clientul final casnic a prevederilor art. 143 alin. (1[1]);".

193. **La articolul 195 alineatul (1) punctul 2, litera c) se modifică și va avea următorul cuprins**:

„c) cu amendă de la 20.000 lei la 400.000 lei, cele de la pct. 4, 5, 7, 10, 11, 13, 14, 17, 24, 24[1], 24[4], 26, 27, 29, 31, 32, 39, 40 și 51;".

194. **La articolul 195 alineatul (1) punctul 2, litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„g) cu amendă de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală din anul financiar anterior sancționării, cele de la pct. 24[3], 44 și 48;".

195. **La articolul 195 alineatul (1) punctul 2, litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„i) cu amendă de la 5% la 10% din cifra de afaceri anuală din anul financiar anterior sancționării, cele de la pct. 45 și 52;".

196. **La articolul 195, alineatul (2[1]) se abrogă.**

197. **La articolul 195, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(3) Prin contravenție săvârșită în mod repetat se înțelege săvârșirea de cel puțin două ori a aceleiași fapte contravenționale în decursul a 12 luni consecutive."

198. **Articolul 196 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor

Art. 196. — Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoane împuternicite în acest scop de către președintele ANRE, cu excepția contravenției prevăzute la art. 194 pct. 51[1] care se constată și se sancționează de către ANPC conform prevederilor legale în materia protecției consumatorilor, precum și a contravenției prevăzute la pct. 26 care se constată și se sancționează de către reprezentanții împuterniciți ai consiliilor locale."

199. **Articolul 198 se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 198. — Contravențiilor prevăzute la art. 194 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 8 alin. (2) lit. a) și ale art. 28 alin. (1) din acest ultim act normativ."

200. **La articolul 198 se introduc două noi alineate, alineatele (2) și (3), cu următorul cuprins:**

„(2) În cazul contravențiilor pentru care sunt prevăzute sancțiuni raportate la cifra de afaceri, stabilirea și individualizarea sancțiunilor se vor realiza de către Comitetul de reglementare al ANRE, pe baza unei proceduri aprobate prin ordin al președintelui ANRE, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Individualizarea sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la alin. (2) se va face în funcție/luând în considerare gravitatea și durata faptei, impactul produs asupra pieței de gaze naturale și clientului final, funcție de caz, cu respectarea principiului eficacității, proporționalității și al efectului descurajator al sancțiunii aplicate."

Art. II. — (1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei *(ANRE)* va adapta, după caz, legislația secundară în concordanță cu prezenta ordonanță de urgență.

(2) Până la adaptarea, după caz, a legislației secundare, toate actele normative emise în temeiul Legii nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, își mențin aplicabilitatea, cu excepția prevederilor care sunt contrare modificărilor și

(3) Ori de câte ori legi speciale sau alte reglementări fac trimitere la dispoziții abrogate ori modificate prin prezenta ordonanță de urgență, trimiterea se consideră a fi făcută la dispozițiile corespunzătoare care le înlocuiesc.

(4) Metodologia privind compensarea cantitativă prevăzută la art. 73[1] alin. (9) va fi elaborată de ANRE în 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. III. — Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta ordonanță de urgență, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, după aprobarea acesteia prin lege, dându-se textelor o nouă numerotare.

Art. IV. — Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 743 din 3 noiembrie 2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. **La articolul 2, litera x[1] se abrogă.**

2. **La articolul 14, alineatele (6)—(6[7]) se abrogă.**

Art. V. — Articolul II din Legea nr. 23/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2013 privind modificarea și completarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 14 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. II.** — Producătorii de energie electrică și autoritățile publice care dețin centrale electrice din surse regenerabile de energie cu puteri instalate de cel mult 3 MW pe producător pot încheia contracte negociate direct numai cu furnizorii consumatorilor finali pentru vânzarea certificatelor verzi emise pentru energia electrică produsă și livrată din aceste centrale."

Art. VI. — La articolul 2 din Legea nr. 226/2021 privind stabilirea măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 891 din 16 septembrie 2021, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Măsurile de protecție socială nonfinanciare constau în facilități de acces și conectare la sursele de energie disponibile necesare pentru asigurarea nevoilor energetice minimale, inclusiv interzicerea deconectării, în situații de criză energetică, de la sursele de energie pentru toate categoriile de consumatori vulnerabili din cele prevăzute la art. 4, precum și consilierea și informarea transparentă și accesibilă a populației cu privire la sursele de energie, costuri și proceduri de acces la acestea, în conformitate cu prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare."

★

Prezenta ordonanță de urgență transpune art. 1, art. 2, art. 3, art. 4, art. 5 alin. (1)—(5), alin. (8), art. 6, art. 7, art. 8, art. 9 alin. (1)—(4), art. 10, art. 11, art. 12, art. 13, art. 14 alin. (1)—(5), art. 15 alin. (1), alin. (2), alin. (5), art. 16, art. 17, art. 18, art. 19 alin. (1)—(4), alin. (6), art. 20, art. 22, art. 23, art. 24 alin. (1), alin. (3), art. 25, art. 26, art. 27, art. 28, art. 29, art. 30, art. 31, art. 32, art. 33, art. 34, art. 35, art. 36, art. 37, art. 38, art. 40 alin. (1)—(7), art. 41, art. 42, art. 43 alin. (1)—(6), alin. (9)—(11), art. 44, art. 45, art. 46 alin. (2), alin. (3), alin. (5), art. 47 alin. (1)—(8), alin. (10), art. 48 alin. (2), alin. (4), alin. (5), alin. (7), art. 50 alin. (1), alin. (2), art. 51, art. 52, art. 53 alin. (1)—(6), alin. (8), art. 54, art. 55, art. 56, art. 57 alin. (1), alin. (4)—(6), art. 58, art. 59 alin. (1)—(3), alin. (5), alin. (7)—(10), art. 60, art. 61 alin. (1)—(4), art. 62 alin. (2), art. 63 alin. (1), alin. (4), alin. (8), art. 64, art. 65 alin. (2), art. 71 alin. (1), anexa I, anexa II din Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 158 din 14 iunie 2019.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul energiei,
Virgil-Daniel Popescu
p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Corvin Nedelcu,
secretar general
Ministrul muncii și solidarității sociale,
Marius-Constantin Budăi
Secretarul general al Guvernului,
Marian Neacșu
Ministrul afacerilor externe,
Bogdan Lucian Aurescu

București, 28 decembrie 2021.
Nr. 143.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2022 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.380	380	138
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55

NOTĂ:
Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2022 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.
Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial" R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: https://www.monitoruloficial.ro/brp/

MONITORUL OFICIAL

5 948493 331995